

RADIO - OG TV -
NÆVNETS
ÅRSBERETNING 2008 og
2009

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Indledning	5
2. Nævnets etablering og sammensætning	9
2.1. Etablering	9
2.2. Sammensætning	9
3. Radio- og tv-nævnets opgaver	12
3.1. Lokalradio og -tv	12
3.2. Registrering af foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg til områder, der går ud over ét lokalt område	12
3.3. Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse	12
3.4. Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet	13
3.5. Udtalelse om opfyldelse af public service-kontrakter	13
3.6. Reklame- og sponsorering	13
3.7. Andet	14
3.8. Sekretariatet	14
4. Lokalradio- og tv	15
4.1. Lokalradio- og tv-området	15
4.2. Lokalradio-udbud	15
4.3. Sagskomplekset UTV og UFM	16
4.3.1. Baggrund	16
4.3.2. Programvirksomheden	16
4.3.3. Regnskaberne	17
4.3.4. Afgørelse	18
4.3.5. UFM-Odense	18
4.3.6. Efterspil	19
4.4. Øvrige lokalradiosager i 2008	19
4.4.1. Procedure for tildeling af nye frekvenser til lokalradio	19
4.4.2. Udgifter i sendesamvirket 104,7 MHz Ringe	20
4.4.3. Ansøgning fra SBS Radio om networking	20
4.5. Øvrige lokalradiosager i 2009	21
4.5.1. Ansøgning fra Radio Plus om networking med Radio Nord i Hanstholm ..	21
4.5.2. Ansøgning fra VLR Fredericia og Radio Diablo om at bytte programformat	21
4.6. Anmodninger om godkendelse af overdragelse	21
4.7. Lokal TV	22
4.8. Øvrige lokal-tv-sager 2009	23
4.9. Udbud af ikke-kommercielt tv i MUX 1	23
5. Tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer	28
5.1. Opgave	28
5.2. Bevilling 2008	28
5.3. Fordeling af tilskud 2008	29
5.4. Regnskabsgennemgang 2008	30
5.5. Bevilling 2009	30
5.6. Regnskabsgennemgang 2009	31
6. Satellit-, kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed	33
6.1. Registrering	33
6.2. Generelt	33
6.3. Klage over ROJ TV	34

6.3.1. Klagen.....	34
6.3.2 Regelgrundlaget	35
6.3.3. Nævnets vurdering og afgørelse	36
6.4. Ansøgning om registrering til programvirksomhed ved hjælp af satellit fra Voxell	38
7. Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse.....	40
7.1. Tilladelser	40
7.2. FM4, DRs P2:	40
7.3. FM5, TV2 Radio/NOVAfm:	41
7.4. Sky-sagen	42
7.5. FM6, Radio 100FM	42
8. Forsøgsvirksomhed	44
9. Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet.....	46
9.1. Tilladelser	46
9.1.1. Tilladelse til I/S DIGI-TV	46
9.1.2. Tilladelse til Boxer TV A/S	47
9.2. Informationskampagne	49
10. Public service	53
10.1. Udtalelser	53
10.2. DR 2007	53
10.3. DR 2008	55
10.4. TV 2/DANMARK A/S	57
10.4.1 2008	57
10.4.2. 2009	58
10.5. De regionale TV 2-virksomheder	60
10.5.1. 2008	60
10.5.2. 2009	63
10.6. Værditest af DR's nye public service-tjenester	64
10.6.1. Baggrund	64
10.6.2. Værditest af tjenesten "dr.dk/sundhed"	65
10.6.3. Værditest af "DR tjenester i det offentlige rum"	66
11. Reklame- og sponsorering.....	68
11.1. Opgaver	68
11.2. Konkrete sager.....	69
11.3. Sager i alt 2008.....	70
11.4. Sager i alt 2009.....	71
11.5. Sager om reklamers indhold	73
11.5.1. Oversigt over sager om reklamers indhold i 2008.....	73
11.5.2. Oversigt over sager i 2009	74
11.5.3. Enkelte sager om reklamers indhold i 2008	76
11.5.4. Enkelte sager om reklamers indhold i 2009	79
11.6. Skjult reklame.....	82
11.6.1. Sager om skjult reklame i 2008	83
11.6.2. Sager om skjult reklame i 2009	86
11.7. Placering af reklame.....	88
11.8. Reklamers omfang	88
11.9. Sponsorering.....	90
12. Andet.....	91
12.1 Mediestøtteudredningen	91
13. Radio- og tv-nævnets hørings svar	93

13.1. Nævnets bidrag til besvarelse af EU-Kommissionens høring om statsstøtte og public service	93
13.2. Høring over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (forlængelse af programtilladelser til den fjerde og femte FM-radiokanal)	96
13.3. Høring over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (Ny ordning for udsendelse af ikke-kommercielt tv, ændring af must carry-reglerne, opkrævning af licens m.v.)	96
13.4. Høring over erfaringerne med §§ 8-11 og 13 i markedsføringsloven samt en vurdering af problemstillingen med annoncehajer	97
13.5. Høring over udkast til bekendtgørelse om ikke-kommercielt tv i MUX 1 ..	98
13.6. Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn	98
13.7. Høring over forslag til lov om ændring af radio- og fjernsynsloven (implementering af AVMS-direktivet)	99
13.8. Høring over udkast til bekendtgørelse om genudbud af den sjette FM-kanal	101
14. Internationalt samarbejde.....	103
14.1. EPRA (European Platform of Regulatory Authorities).....	103
14.1.1. Riga i maj 2008	103
14.1.2. Dublin i oktober 2008	103
14.1.3. Tallinn i maj 2009	104
14.1.4. Dresden i oktober 2009	104
14.2. Nordiske møder	104
14.2.1. Nordisk møde 2008	104
14.2.2. Nordisk møde 2009	105
14.3. Det Europæiske Audiovisuelle Observatorium	105

1. Indledning

Radio- og tv-nævnets arbejde i 2008 og 2009 har været præget af flere større sager samt skift af de praktiske rammer for arbejdet.

Nævnet har i forbindelse med konkrete sager taget stilling til flere spørgsmål af mere principiel karakter. Nævnet har bl.a. behandlet følgende to klager over statsinstitutioners kampagner:

1. Klage over, at DR i sin udsendelse "OBS" i 2008 havde vist et indslag med en hvervekampagne for Forsvaret, hvor indslaget indeholdt en fremstilling af forsvaret som en attraktiv arbejds- og uddannelsesplads.
2. Klage over kampagnefilm forud for folkeafstemningen om tronfølgeloven, som var blevet vist som en del af Statsministeriets oplysningskampagne forud for folkeafstemningen i juni 2009 på TV 2.

I begge tilfælde fandt Nævnet, at der forelå reklame i strid med radio- og fjernsynslovgivningen.

Endvidere har Nævnet modtaget klage over TV3 og tv-kanaler hørende under SBS TV, der har givet anledning til principielle overvejelser i forbindelse med spørgsmålet om jurisdiktion/håndhævelse af danske regler bl.a. vedrørende reklame over for tv-stationer, der sender fra Storbritannien og er registreret som hjemmehørende der, uanset at stationernes programmer og reklamer er produceret i Danmark og målrettet danske seere. Nævnet rettede i 2009 henvendelse til den britiske myndighed Ofcom, og svar på henvendelsen er først fremkommet i 2010, hvorfor sagen fortsat verserer.

Endelig har Nævnet i 2008 på ny truffet afgørelse i en klage over den i Danmark registrerede satellit-station ROJ TV. Nævnet fandt, at de påklagede indslag viderebragte informationer, nyheder og synspunkter vedrørende organisationen PKK/KONGRA-GEL som led i nyheds- og debatprogrammer, og at ROJ TV ikke dermed havde overtrådt forbuddet mod tilskyndelse til had, jf. § 7, stk. 3 i den daværende satellit- og kabelbekendtgørelse.

Den 31. oktober 2009 overgik det jordbaserede, analoge tv-sendenet til digital sendeteknologi, og jordbaseret tv er herefter fuldt digitaliseret i Danmark. Som følge heraf har Nævnet i 2008 og 2009 haft opgaver vedrørende følgende forhold:

1. Nævnet foretog i 2008 udbud af opgaven som gatekeeper for jordbaseret kommercielt tv. Udbuddet blev vundet af det svenskejede selskab Boxer.
2. Nævnet foretog i 2008 udbud af en informationskampagne finansieret af licensmidler med henblik på at sikre en vellykket overgang fra analoge til digitale jordbaserede tv-signaler den 31. oktober 2009. Udbuddet blev vundet af et konsortium bestående af reklamebureauerne Advice og Metaphor, og Nævnet har løbende fulgt kampagnens forløb frem til udgangen af 2009.
3. Nævnet foretog i 2009 udbud af tilladelser til digitalt, ikke-kommercielt tv på den fjerde kanal i MUX 1.

Den nævnte informationskampagne må betegnes som en succes, idet overgangen til fuld digitalisering forløb uden nævneværdige problemer for de danske tv-seere. 99,7 % af de danske husstande var forberedt på overgangen. Det må dog konstateres, at langt fra alle danskere har mulighed for at se de ikke-kommercielle udsendelser på den fjerde kanal i MUX 1, hvilket bl.a. skyldes, at disse udsendelser ikke er omfattet af 'must carry', dvs. at ejere af fællesantenneanlæg ikke er forpligtet til at fordele disse udsendelser i anlæggene.

I 2008 fik Nævnet medhold ved byretten i retssag anlagt af SKY Radio, der vandt den femte landsdækkende FM-kanal i 2003 men i 2005 valgte at stoppe aktiviteterne og tilbageleverede tilladelsen. Sagen er under anke ved Østre Landsret. Nævnet måtte i 2009 konstatere, at et delvis identisk forløb er indledt i forhold til Talpa Radio International B.V., der vandt den sjette FM-kanal i 2003, idet Talpa Radio International B.V. i november 2008 anlagde sag mod Nævnet samt Kulturministeriet og i 2009 tilbageleverede tilladelsen. I efteråret 2009 besluttede de mediepolitiske ordførere bag medieaftalen 2007-2010, at den sjette FM-kanal skulle genudbydes

uden betaling af en fast årlig koncessionsafgift. Nævnet udbød kanalen med en frist for ansøgninger den 10. maj 2010. Der indkom to ansøgninger, fra henholdsvis FM6 A/S og New Radio ApS, og Nævnet udpegede i juni 2010 FM6 A/S som vinder af udbuddet.

Som led i medieaftalen for 2007-2010 blev som et bilag til DR's public service-kontrakt fastsat, at DR skal underkaste nye public service-tjenester, herunder on-demand tjenester, en intern prøve ("Værditest") for at sikre, at tjenesterne opfylder kulturelle, demokratiske og sociale behov i samfundet. DR skal forelægge de foretagne værditests af nye tjenester og resultatet heraf for Radio- og tv-nævnet til udtalelse, inden aktiviteterne påbegyndes. DR skal afvente nævnets udtalelse, inden de pågældende nye aktiviteter iværksættes af DR, idet den endelige afgørelse om iværksættelse træffes af DR's ledelse. I 2009 afgav Nævnet sine første udtalelser om DR's værditest af 'DR i det offentlige rum' og 'dr.dk/sundhed'. I begge tilfælde fandt Nævnet, at tjenesterne opfylder kulturelle, demokratiske og sociale behov i samfundet.

Udformningen af værditest-instrumentet har været genstand for debat mellem den danske mediebranches aktører i de forgangne år. Debattens hovedtemaer har bl.a. været, hvorvidt kompetencen til at foretage selve testen burde flyttes til en uafhængig instans, fx Nævnet, og særligt været, hvorvidt testen også skulle omfatte de markedspåvirkende aspekter af en påtænkt tjeneste. Begge disse forhold indgår i de tilsvarende testprocedurer i fx Storbritannien, og med den i 2010 indgåede medieaftale for 2011-2014 kommer dette også til at gælde værditest-instrumentet i Danmark.

I december 2009 gennemførtes EU-direktivet 2007/65 EF om audiovisuelle medietjenester i dansk ret. Direktivet afløser direktivet om tv uden grænser, og med de nye regler er Radio- og tv-nævnets kompetence udvidet til også at omfatte dele af internettets tjenester: web-tv og tv-lignende on demand-tjenester. Den danske gennemførselslov har på området vedrørende tv-lignende on demand-tjenester begrænset sig til at implementere direktivets minimumsregler vedrørende bl.a. reklamer og børnebeskyttelse. På tv-området omfatter de nye regler også en begrænset lovliggørelse af produktplacering, idet den nærmere fortolkning og afgrænsning heraf skal

ske gennem Nævnets praksis. Nævnet har foreløbigt ikke behandlet nogen klagesager vedrørende disse nye områder.

Som nævnt har Radio- og tv-nævnets arbejde i 2008 og 2009 bl.a. været præget af skift i de praktiske rammer for arbejdet, hvilket bl.a. er årsagen til, at denne årsberetning dækker begge de nævnte år. Nævnets sekretariat, tidligere Mediesekretariatet, er fusioneret med den tidligere Biblioteksstyrelse til Styrelsen for Bibliotek og Medier, og sekretariatet er flyttet og har haft betydelig udskiftning i personalet. Nævnet agter fremover at genoptage de årlige beretninger.

2. Nævnets etablering og sammensætning

2.1. Etablering

Radio- og tv-nævnet er i henhold til § 39, stk. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 827 af 26. august 2009 (tidligere lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007) nedsat af kulturministeren. Nævnet nedsættes for fire år ad gangen og består af otte medlemmer, hvoraf de syv, herunder formand og næstformand, der udpeges af kulturministeren, tilsammen skal repræsentere juridisk, økonomisk/administrativ, erhvervmæssig og mediemæssig/kulturel sagkundskab. Det ottende medlem er udpeget af Samarbejdsforum for Danske Lytter- og Seerorganisationer.

2.2. Sammensætning

I perioden 1. januar 2005 til 31. december 2008 havde Radio- og tv-nævnet følgende sammensætning:

Direktør, cand.jur. Christian Scherfig, formand
Professor, dr.jur. Jan Schans Christensen, næstformand
Operachef Kasper Beck Holten
Lektor, ph.d. Henrik Søndergaard
Redaktør Preben Sørensen
Professor, dr.pæd. Birgitte Tufte
Adm. direktør, cand.phil. Anette Wad
Konsulent, cand.merc. Jens Willumsen

Preben Sørensen, der var udpeget af Samarbejdsforum for Danske Lytter- og Seerorganisationer, blev dog udnævnt med virkning fra 1. januar 2007.

Et nyt Nævn blev udnævnt med virkning fra 1. januar 2009 for en ny fire-års periode til 31. december 2012 med følgende sammensætning:

Direktør, cand.jur. Christian Scherfig, formand
Professor, dr.jur. Jan Schans Christensen, næstformand
Professor, dr. jur. Caroline Heide-Jørgensen
Cand.theol. Lars-Peter Melchiorson

Journalist Gitte Rabøl*

Lektor, ph.d. Henrik Søndergaard

Professor, ph.d. Birgitte Holm Sørensen

Adm. direktør, cand.phil. Anette Wad

*Gitte Rabøl udtrådte af Nævnet den 17. december 2009 på grund af ansættelse i DR, og er pr. 15. marts 2010 afløst af chefredaktør Anette Kokholm.

Lars-Peter Melchiorsen er udpeget af Samarbejdsforum for Danske Lytter- og Seerorganisationer.

Chefkonsulent, områdeleder Kasper Nyrup Madsen, IT- og Telestyrelsen, er i henhold til § 3 i bekendtgørelse 101 af 28. januar 2010 om forretningsorden for Radio- og tv-nævnet (tidligere bekendtgørelse nr. 1626 af 13. december 2006) tilknyttet Nævnet som særlig sagkyndig, og har deltaget i Nævnets møder.

Radio- og tv-nævnet har i 2008 afholdt 12 møder og i 2009 11 møder.

I henhold til § 2 i bekendtgørelse om Nævnets forretningsorden kan Nævnet oprette sagsforberedende underudvalg vedrørende Nævnets opgaver. Nævnet har oprettet underudvalg på lokalradio og -tv-området, på reklame- og sponsorområdet samt på public service-området. I Nævnets underudvalg på reklame- og sponsorområdet er Christian Scherfig formand. Medlemmer af underudvalget var udover formanden i 2008: Kasper Bech Holten, Birgitte Tufte og Jens Willumsen, og i 2009: Caroline Heide-Jørgensen, Gitte Rabøl (til 17. december 2009) og Birgitte Holm Sørensen). Underudvalget vedrørende lokalradio og -tv har Jan Schans Christensen som formand. Medlemmer af underudvalget var udover formanden i 2008: Henrik Søndergaard, Preben Sørensen og Anette Wad, og i 2009: Lars Peter Melchiorsen, Henrik Søndergaard og Anette Wad. Christian Scherfig er tillige formand for underudvalget vedrørende public service, hvor Jan Schans Christensen, Kasper Bech Holten, Henrik Søndergaard og Preben Sørensen var medlemmer i 2008, mens medlemmerne i 2009 var Jan

Schans Christensen, Lars Peter Melchiorson, Gitte Rabøl (til 17. december 2009) og Henrik Søndergaard.

Underudvalget vedrørende reklame- og sponsorering afholdt i 2008 9 møder og underudvalget vedrørende lokalradio og -tv afholdt 8 møder. Underudvalget vedrørende public service har afholdt 3 møder. I 2009 har underudvalget vedrørende reklamer holdt 8 møder, underudvalget vedrørende lokalradio- og tv 9 møder. Underudvalget vedrørende public service har holdt 2 møder.

Sekretariatsopgaverne for Radio- og tv-nævnet, der tidligere blev varetaget af Mediesekretariatet, varetages siden 1. februar 2008 af Radio og tv (tidligere Mediesekretariatet) i Styrelsen for Bibliotek og Medier. I nævns-møderne har fra sekretariatet deltaget kontorchef Susanne Mahler, funktionsleder Kaspar D. Lindhardt, fuldmægtig Henrik Birkvad, der har fungeret som sekretær for underudvalget vedrørende lokalradio og -tv, fuldmægtig Ulrike Christensen, der har fungeret som sekretær for underudvalget vedrørende reklamer, fuldmægtig Lill-Jana Larsen, fuldmægtig Lykke Nordblom, der har fungeret som sekretær for underudvalget vedrørende public service, chefkonsulent Erik Nordahl Svendsen samt chefkonsulent Jette Fievé, der har fungeret som Radio- og tv-nævnets sekretær. Endvidere har Hasse Andersen og Ina Thanning deltaget i Nævnets møder ved behandling af tilskudssager.

3. Radio- og tv-nævnets opgaver

3.1. Lokalradio og -tv

Radio- og tv-nævnet udsteder tilladelser til lokalradio og -tv og registrerede lokale kabel-stationer samt fører tilsyn med de lokale radio- og tv-stationer. I denne forbindelse påtaler Radio- og tv-nævnet i sit tilsyn med de lokale stationer overtrædelser af radio- og fjernsynsloven, bestemmelser fastsat efter denne lov samt vilkår for tilladelser til programvirksomhed.

Efter forhandling med IT- og Telestyrelsen træffer Radio- og tv-nævnet endvidere afgørelse om fordeling af sendemuligheder på de lokale områder under hensynstagen til de frekvensmæssige muligheder.

Nævnet yder endvidere tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer.

Se endvidere afsnit 4 og 5.

3.2. Registrering af foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg til områder, der går ud over ét lokalt område

Radio- og tv-nævnet registrerer foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg, der går ud over ét lokalt område. Nævnet fører tilsyn med, om programvirksomheden opfylder lovens krav.

Se endvidere afsnit 6.

3.3. Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til udøvelse af landsdækkende og regional programvirksomhed ved hjælp af det jordbaserede sendenet. Nævnet fører tilsyn med programvirksomheden.

Se endvidere afsnit 7.

3.4. Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til distribution af danske og udenlandske lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet og fører tilsyn med virksomheden. Efter kulturministerens nærmere bestemmelse kan tilladelse dog uden forudgående udbud meddeles DR, TV 2/DANMARK A/S eller et selskab, der udelukkende er ejet af ét af disse foretagender eller foretagenderne i forening.

Se endvidere afsnit 9.

3.5. Udtalelse om opfyldelse af public service-kontrakter

Radio- og tv-nævnet skal afgive udtalelse om radio- og tv-foretagenders redegørelser for opfyldelse af public service-kontrakterne, samt i forbindelse med sit tilsyn med TV 2/DANMARK A/S afgive udtalelse om TV 2/DANMARK A/S's opfyldelse af tilladelsen til udøvelse af programvirksomhed.

Se endvidere afsnit 10.

3.6. Reklame- og sponsoring

Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse om identifikation, placering og omfang af reklamer.

Nævnet træffer endvidere afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer.

Nævnet træffer endelig afgørelse om identifikation af sponsor og sponsorede programmer og om spørgsmål om tilskyndelse til afsætning m.v. i sponsorerede programmer.

Nævnet træffer herudover afgørelse om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er udsendt i reklameindslag. For så vidt angår satellit- og kabel-stationernes, de landsdækkende radioer og de lokale radio- og fjernsynsstationers overtrædelse af reklamebestemmelserne kan Nævnet

endvidere, hvis en overtrædelse er grov eller ofte gentaget, inddrage tilladelsen midlertidigt eller endeligt.

Se endvidere afsnit 11.

3.7. Andet

Udover ovenstående opgaver rådgiver Radio- og tv-nævnet kulturministeren om radio- og tv-spørgsmål.

3.8. Sekretariatet

Styrelsen for Bibliotek og Medier

Radio og tv

H.C. Andersens Boulevard 2

1553 København V

Telefon: 33 73 33 73

Telefax: 33 73 33 72

www.bibliotekogmedier.dk

e-mail: rtv@bibliotekogmedier.dk

På Styrelsens hjemmeside kan ses alle afgørelser på lokalradio og -tv-området og på reklame- og sponsoreringsområdet. Endvidere Nævnets udtalelse om stationernes public service-redegørelser samt principielle afgørelser. Hjemmesiden indeholder endvidere dagsordener til møderne i såvel Radio- og tv-nævnet som i Nævnets underudvalg samt en række andre oplysninger, der kan bidrage til forståelsen af Radio- og tv-nævnets virke.

4. Lokalradio- og tv

4.1. Lokalradio- og tv-området

I forhold til året 2007 har året 2008 på lokalradio- og tv-området oplevet en nedgang i antallet af sager, der har været forelagt Radio- og tv-nævnets Lokalgruppe og dermed for Radio- og tv-nævnet. Lokalgruppen har således i 2008 kun afholdt 8 møder, mens Radio- og tv-nævnet har afholdt 11 møder. Flere af møderne i Lokalgruppen har tillige kun været af en varighed på 30 minutter. I 2009 blev der afholdt 9 møder i Lokalgruppen, hvor der blev afholdt 11 møder i Radio- og tv-nævnet.

Udviklingen på lokalområdet har endvidere i 2008 været præget af en relativ tilbagegang i antallet af sager på lokal-tv-området i forhold til sager med relation til lokalradio-området. Ydermere har Nævnet på lokalradioområdet har behandlet en ganske omfattende sag om misbrug af tilskudsmidlerne, der omtales nærmere nedenfor.

Denne balance mellem lokalradio- og -tv-området blev dog ændret i 2009 grundet udbud af ikke-kommercielt tv i MUX 1. Uanset at områderne for såkaldt lokal-tv er blevet større med overgangen til digitalt sendenet, er strukturen for lokalradio- og tv bibeholdt i denne årsberetning.

4.2. Lokalradio-udbud

Radio- og tv-nævnet har både i 2008 og 2009 afholdt udbud af ledig sendetid på lokalradio-området.

I 2008 tildelte Nævnet i alt 56 tilladelser, heraf 24 til hele frekvenser og 32 til delvist ledige frekvenser.

I 2009 tildelte Nævnet i alt 40 tilladelser, fordelt på 11 tilladelser til hele frekvenser og 29 til delvist ledige frekvenser.

Hvad angår Nævnets tilsynsvirksomhed skal specielt ét sagskompleks nævnes:

4.3. Sagskomplekset UTV og UFM

I januar 2008 traf Radio- og tv-nævnet afgørelse om tilbagebetaling af tilskudsmidler for 6 universitets-tv-stationer; UTV København, UTV Roskilde, UTV Odense, UTV Århus, UTV Syd (Kolding) og Universitets-TV Odense. Stationerne havde udover at modtage det sædvanlige driftstilskud modtaget det særlige supplerende tilskud (nu ophævet) til bl.a. højskole- og studenterstationer. I alt modtog stationerne i år 2006 godt 1,3 mio.kr. i tilskudsmidler.

4.3.1. Baggrund

Nævnet havde i januar 2007 påbegyndt en undersøgelse af programvirksomheden mod enkelte af UTV-stationerne. I marts 2007 optrådte der i dagspressen en række artikler, hvori en af stationernes ledende medarbejdere udtalte sig om bl.a. stationernes forhold til tilskudsmidlerne. Radio- og tv-nævnet besluttede på denne baggrund at udvide kontrollen til at omfatte samtlige UTV-stationer samt radiostationen UFM.

4.3.2. Programvirksomheden

Det blev gennemgået, hvorvidt stationernes programvirksomhed kunne anses for at være selvstændig, og hvorvidt der var sendt de 3 timers ugentlige tilskudsberettigede timer.

Stationerne var uenige i, at det i lovgivningen angivne timetal skulle forstås som et krav om 3 timer ugentligt, men mente, at det var tilstrækkeligt, at antallet var opfyldt på årsbasis, dvs. efter en gennemsnitsbetragtning. Endvidere mente de ikke, at de indgik i noget indbyrdes networkingsamarbejde, og at deres programvirksomhed derfor måtte være selvstændig.

Radio- og tv-nævnet var af den opfattelse, at det både af lovgivningen, af sekretariatets brevveksling, af bestemmelserne om ophør af tilskud i ferieperioder samt af hensynet til seerne følger, at der ikke kan beregnes tilskud efter en gennemsnitsbetragtning.

Kun én af de 6 UTV-stationer (UTV Århus) dokumenterede overfor Nævnet at have udsendt programmer på ugebasis frem for efter en gennemsnitsbetragtning.

Herudover fandt Nævnet ikke, at der var tale om selvstændig programvirksomhed, idet næsten samtlige af stationernes programmer anvendtes af en eller flere af de øvrige stationer og tillige udveksledes gratis.

Endelig kunne de timer, som stationerne havde co-produceret med hinanden eller andre, kun indgå i beregningen af tilskudsberettigede timer i et omfang svarende til stationens egen andel af co-produktionen. Alle 6 UTV-stationer indgik i co-produktioner med hinanden (f.eks. om Roskilde Festivalen), og de 5 stationer medregnede de udsendte programmer som værende 100 % tilskudsberettigede.

4.3.3. Regnskaberne

Ingen af stationernes regnskaber var indleveret rettidigt iht. bekendtgørelsens regler herom.

Det viste sig herudover, at størstedelen af stationernes driftsomkostninger stammede fra udgifter til medlemskaber hos hinanden og udgifter til konsulentydelser og sendeudstyr til beslægtede (én-mandsejede) selskaber. Endvidere blev der mellem stationerne foretaget udlån af mandskab/arbejdskraft, videreført udgifter til tv-links, videreført donationer og udgifter til telefon- og internet osv., uden at stationerne var i stand til at dokumentere det juridiske grundlag herfor. Stationernes regnskaber indeholdt tillige i vidt omfang bilag, som enten ikke var stilet til den pågældende station, eller som ikke kunne dokumenteres at høre til den konkrete station.

Nævnet fandt ikke, at bekendtgørelsens bestemmelser om, at der skal tilrettelægges et bogholderi, der løbende og på betryggende vis giver overblik over stationens økonomiske stilling og tilskuddets anvendelse, var opfyldt.

Ifølge bekendtgørelsen kan driftstilskuddet anvendes til køb af udstyr, der er nødvendigt for stationens produktion af programmer, men købesummen må ikke overstige markedsprisen. Nævnet anvendte denne bestemmelse analogt på leje af udstyr og anførte i den forbindelse, at det var bemærkelsesværdigt, at de fire af stationerne havde lejet forskelligt udstyr til nøjagtigt samme pris (100.000,-) hos et en-mandsejet personbeslægtet selskab, og at disse lejepreiser næsten svarede til, hvad udstyret ville kunne købes til.

4.3.4. Afgørelse

Radio- og tv-nævnet traf i januar 2008 bl.a. afgørelse om:

- at regnskaberne for 2006 ikke var indgået rettidigt og at regnskaberne ikke kunne godkendes, idet de ikke ansås for fyldestgørende i henhold til de regnskabsmæssige krav
- at stationernes programvirksomhed ikke kunne anses for at være selvstændig i fornødent omfang i forhold til tilskudsreglerne
- at alle stationer, bortset fra UTV Århus, havde medregnet coproduktioner som fuldt ud tilskudsberettigede og ikke kun med egen procentdel
- at alle stationerne, bortset fra UTV Århus, havde sendt et lavere antal tilskudsberettigede timer end det oplyste, idet de havde medregnet timer udover de maksimale 3 timer ugentligt

Samtlige UTV-stationer skulle derfor tilbagebetale de for 2006 modtagne tilskud på i alt godt 1,3 mio.kr. Der udbetales ikke yderligere i tilskud til stationerne, før enten tilbagebetalingsbeløbet er betalt, eller det tilgodehavende beløb er fuldt modregnet i efterfølgende års tilskud.

4.3.5. UFM-Odense

På grund af UTV-sagens omfang og kompleksitet blev radiostationen i samme kæde udsondret og behandlet efterfølgende.

Problemerne ift. UFM koncentrerede sig om regnskaberne, som viste den samme manglende gennemskuelse som for tv-stationernes vedkommende. I lyset af UTV-stationernes klage til Ombudsmanden blev UFM hørt

en ekstra gang om de mangler, som Nævnet havde fundet. Radio- og tv-nævnet har modtaget en række indsigelser fra advokaten. Sagen er endnu ikke færdigbehandlet.

4.3.6. Efterspil

UTV-stationernes advokat anmodede efterfølgende Radio- og tv-nævnet om at annullere afgørelserne og påklagede endvidere sagen til Folketingets Ombudsmand.

Nævnet fastholdt afgørelsen og oplyste, at det tillige havde fundet det nødvendigt at anmode Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet om at vurdere sagens eventuelle strafferetslige indhold, da dette ligger udenfor Nævnets kompetence. Statsadvokaturen vurderede ikke, at sagen kunne føre til dom ift. de strafferetslige strengere krav end i særlovgivningen, hvorfor Radio- og tv-nævnets ikke foretog nogen efterfølgende politianmeldelse.

I 2009 afviste Folketingets Ombudsmand at tage sagen op til behandling.

Ingen af stationerne har indbetalt de opkrævede beløb, der er sendt til inkasso. Fra sagens afgørelse i 2008, er der sket tilbageholdelse af stationernes tilskud. Samtlige UFM- og UTV-stationer lukkede løbende i årene efter sagen, og der er ved seneste udbud af både lokalradio og tv i MUX1 ikke søgt om programtilladelse fra nogen af stationerne.

4.4. Øvrige lokalradiosager i 2008

4.4.1. Procedure for tildeling af nye frekvenser til lokalradio

I juni 2008 vedtog Radio- og tv-nævnet på baggrund af en konkret ansøgning en vejledning om procedure for tildeling af nye frekvenser til lokalradio. Af vejledningen fremgår, at der kan indgives ansøgning om yderligere sendemuligheder, dvs. til nye, ikke udmeldte frekvenser, i samarbejde med IT- og Telestyrelsen. Det er ansøger, der skal bære omkostningerne for de indledende beregninger, der sandsynliggør, at en ansøgt frekvens vil kunne anvendes som en reel sendemulighed til lokalradio. Hvis proceduren resulterer i, at der identificeres nye frekvenser, tildeles disse i et offentligt ud-

bud, og den ansøger, som oprindeligt har rejst sagen, er således ikke garanteret tildeling af programtilladelse.

4.4.2. Udgifter i sendesamvirket 104,7 MHz Ringe

Radio Midtjylland klagede over, at den anden station i sendesamvirket, Radio 2000, ikke ville tage del i udgifterne. Radio 2000 oplyste ved høringen at de havde svært ved at få en ny aftale på plads, og radioen var desuden uenig i beløbets størrelse.

Radio- og tv-nævnet traf afgørelse om, at udgifter i sendesamvirker kan omfatte forsikringer samt udgifter, som kan henføres til den værdiforringelse, der i henhold til almindelige regnskabsmæssige principper kan afskrives på anlægget m.v. Nævnte udtalte endvidere, at udgifterne i sendesamvirker, hvor stationerne ikke kan blive enige, bør fordeles i forhold til sendetimer.

4.4.3. Ansøgning fra SBS Radio om networking

SBS Radio A/S, der havde tilladelse til at sende formatet Radio City på 3 frekvenser i hhv. Dianalund, Stenlille og Videbæk Kommune, samt formatet The Voice på en frekvens i Nykøbing Falster, søgte om Nævnets godkendelse af, de kunne sende programformatet (networke) NOVAfm på frekvenserne.

Radio- og tv-nævnet lagde ved sin vurdering vægt på, hvorledes frekvenserne var blevet tildelt stationen, idet ansøgere, der har fået en programtilladelse af Nævnet, er bundet af indholdet.

På den baggrund fandt Nævnet, at der ikke kunne gives tilladelse til at NOVAfm's signal kunne udsendes på frekvenserne i stedet for Radio Citys, idet der ved tildeling af tilladelsen var lagt særligt vægt på Radio Citys programindhold.

Programtilladelsen til The Voice var derimod tildelt i konkurrence med en ansøger med tilsvarende programindhold, hvorfor Nævnet tillod networking med NOVAfm's signal på denne frekvens.

4.5. Øvrige lokalradiosager i 2009

4.5.1. Ansøgning fra Radio Plus om networking med Radio Nord i Hanstholm

Radio Plus anmodede Radio- og tv-nævnet om godkendelse af ændring af networking-partner på en lokalradiofrekvens i Hanstholm. Nævnet meddelte afslag, idet Nævnet vurderede, at det ønskede nye programindhold afveg meget fra det indhold, der oprindeligt var blevet givet tilladelse til, samt at det ansøgte nye format havde ligheder med en ansøger, som ved tildeling af den oprindelige programtilladelse havde fået meddelt afslag.

4.5.2. Ansøgning fra VLR Fredericia og Radio Diablo om at bytte programformat

VLR Fredericia og Radio Diablo anmodede Radio- og tv-nævnet om godkendelse af, at stationerne byttede udsendelse af deres programformater på to lokalradiofrekvenser i hhv. Ørbæk og Haarby. Nævnet imødekom ansøgningen, idet Nævnet vurderede, at en udsendelse af det ønskede nye programindhold ikke ville forrykke den oprindelige vurdering ved tildeling af programtilladelserne.

4.6. Anmodninger om godkendelse af overdragelse

Radio- og tv-nævnet behandlede i 2009 en række sager om overdragelse af programtilladelser.

Den første afgørelse af denne type vedrørte en anmodning fra Foreningen K.O.R.A., som havde bedt Radio- og tv-nævnet om at tage stilling til, hvorvidt aftale indgået den 1. april 2003 mellem foreningen og BSC Invest ApS er i strid med radio- og fjernsynslovgivningen. Radio- og tv-nævnet traf på baggrund af, at der ikke findes praksis eller lovregler, som hindrer hverken hel eller delvis overdragelse af tilladelser, afgørelse om, at aftalen ikke fandtes i strid med radio- og fjernsynslovgivningens bestemmelser.

Nævnet behandlede efterfølgende i 2009 anmodninger om godkendelse af overdragelse af i alt 14 programtilladelser, som alle blev godkendt.

Nævnet lagde herved navnlig vægt på, at stationerne kunne godtgøre, at de påtænkte erhververe af programtilladelserne var i stand til at drive lo-

kalradiovirksomhed på frekvenserne. Enkelte af de overdragne frekvenser var tildelt efter 1. januar 2006 af Radio- og tv-nævnet, og erhververne er her bundet af det i de oprindelige ansøgninger oplyste angående programvirksomheden.

4.7. Lokal TV

På lokal-tv-området skal nævnes følgende sager fra 2008 med relation til tilskudsordningen:

1. TV-Salaam havde bedt om at få en forøgelse af driftstilskuddet for 2008, idet stationen oplyste ved en fejltagelse at have meddelt, at stationen ud af 104 sendetimer ville genudsende 70 timer i stedet for 34.

Nævnet besluttede, at give afslag på en forøgelse af driftstilskuddet, da § 29 i lokalbekendtgørelsen fastsætter, at det årlige driftstilskud er et maksimumsbeløb, der er beregnet på basis af de på ansøgningstidspunktet afgivne oplysninger, og at der ikke efterfølgende kan ske en opregulering af driftstilskuddet, såfremt stationen udvider sin sendetid.

2. Pandrup Kaas Antennelaug anmodede Radio- og tv-nævnet om at genoptage sagen om tilbagebetaling af driftstilskud for såvel 2006 som 2007. Baggrunden for Nævnets beslutning af 28. november 2007 var, at der på antennelaugets infokanal var blevet vist reklamer samtidig med, at stationen modtog driftstilskud. Infokanalen påstod heroverfor, at driftstilskuddet dækkede aktiviteter på stationen Dit Lokal TV, der ved en fejltagelse først var blevet registreret pr. september måned 2007.

Nævnet besluttede, at fastholde den tidligere afgørelse om tilbagebetaling af driftstilskud for 2006, men at omgøre afgørelsen om tilbagebetaling af tilskud for 2007, fordi Nævnets sekretariat allerede i foråret 2007, hvor sagen blev rejst i form af en stikprøveundersøgelse, burde havde rådet Dit Lokal TV til at blive registreret.

3. Herudover har Nævnet foretaget stikprøveundersøgelser af et større antal DKNET-TV-stationer.

Undersøgelsen viste, at der ikke var tale om networking de enkelte stationer imellem. Mange af programleverandørerne var utvivlsomt de samme, ligesom det måtte antages, at de enkelte stationer via deres indbyrdes samarbejde formentlig havde mulighed for at opnå stordriftsfordele ved indkøb og produktion af programstof, men dette er ikke i strid med forbuddet mod networking i relation til ydelse af driftstilskud.

4.8. Øvrige lokal-tv-sager 2009

I forbindelse med behandlingen af ansøgninger om driftstilskud for det kommende år optræder der sædvanligvis sager om for sent indkomne ansøgninger, således også i 2009. Radio- og tv-nævnet afviser stort set altid sådanne sager, da Nævnet bl.a. af lighedshensyn er nødt til konsekvent at fastholde, at en frist skal overholdes.

Nævnet drøftede i 2009 muligheden for at bemyndige sekretariatet til umiddelbart at meddele afslag på for sent indkomne ansøgninger uden at afvente en nævnsbeslutning herom. Nævnet fastholdt dog, at alle sådanne sager skal forelægges Nævnet til afgørelse, medmindre der foreligger helt åbenbare sager om manglende overholdelse af en ansøgningsfrist, f.eks. hvor den for sene aflevering af ansøgning skyldes en forglemmelse.

4.9. Udbud af ikke-kommercielt tv i MUX 1

Det største sagskompleks, som Nævnet har behandlet på lokalområdet i den forløbne periode, har været udbud af ikke-kommercielt tv i MUX 1, som fulgtes med overgangen til slukning af de analoge æterbårne signaler pr. 1. november 2009.

Udbuddet markerede en helt ny regulering af lokal-tv i Danmark, der bl.a. medførte stop for egentligt lokal-tv og indførelse af regionalt tv i 8 regioner svarende til TV2-regionerne og med introduktion af et landsdækkende bånd med regionale stationer; alt sammen udsendt digitalt.

Radio- og tv-nævnet udbød MUX 1-tilladelserne den 15. juni 2009 med en ansøgningsfrist den 10. juli 2009.

På Nævnets møde den 24. august 2009 tog Nævnet stilling til ansøgningerne. Nævnet konstaterede indledningsvist, at der ved ansøgningsfristens udløb var indkommet 303 ansøgninger. Af disse var 46 ansøgninger til den landsdækkende sendemulighed, mens 79 søgte om tilladelse i region Hovedstadsområdet. I region Syd søgte 35, i hver af regionerne Midt-Vest Østjylland 32, 22 i Region Nord, i Region Fyn 26 samt i Region Øst 20. Enkelte ansøgninger var efterfølgende trukket tilbage og flere (på sekretariatets opfordring) frivilligt slået sammen. En del ansøgere søgte i flere regioner, ligesom en række ansøgere søgte såvel landsdækkende som regionale tilladelser. Kun i det landsdækkende sendebånd, i region Hovedstadsområdet samt i region Syd indkom der så mange ansøgninger om sendetimer, at der var konkurrence om sendetiden. I de øvrige regioner kunne sendetiden ikke udfyldes, selvom alle ansøgte timer blev imødekommet.

Ved behandlingen af ansøgningerne konstaterede Nævnet, at der var basis for oprettelse af en landsdækkende sendemulighed, ligesom Nævnet besluttede at placere den landsdækkende sendetid i horisontale sendebånd placeret hen over den samlede sendetid (20 daglige timer) til rådighed.

I regioner, hvor der ikke var konkurrence om sendetimerne, fulgte Nævnet i overensstemmelse med praksis ved tidligere udbud på lokalområdet princippet om, at frekvenser er en vigtig samfundsmæssig ressource, hvorfor ledig sendetid alt andet lige skal benyttes. Ansøgerne i disse områder fik således imødekommet deres ansøgning om programtilladelse.

I konkurrenceområderne fulgte Radio- og tv-nævnet de overordnede retningslinier i bekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at Nævnet skal "søge at sikre den enkelte region, respektive den landsdækkende del af sendetiden, en samlet programvirksomhed af alsidig karakter i relation til emner og/eller målgrupper."

Herudover skulle Nævnet i henhold til bekendtgørelsens § 15 ved behandling af ansøgninger om regional programvirksomhed prioritere ansøgere efter programvirksomhed indeholdende (i angivet rækkefølge):

Egenproducerede programmer til den pågældende region

Egenproducerede programmer fra andre regioner
Andre programmer

Ved ansøgninger om landsdækkende programmer skulle Nævnet prioritere ansøgere efter programvirksomhed indeholdende (i angivet rækkefølge):

Egenproducerede programmer
Andre programmer

Udover ovennævnte kriterier om alsidighed og programtype kunne Nævnet ved fordelingen af tilladelserne tillige lægge vægt på ansøgerens økonomiske formåen og mulighed for at realisere de opstillede programplaner.

Radio- og tv-nævnet besluttede at tildele programtilladelser samt tilskud til 220 lokale tv-stationer, idet den samlede tilskudsbevilling til ikke-kommercielt radio og tv blev fordelt med 65 % til tv og 35 % til radio. Ved vurderingen af fordelingen mellem tv og radio lagde Nævnet bl.a. vægt på, at tv-stationerne nu fortrinsvis skal levere egenproducerede programmer målrettet stationens egen region, og at der ikke stilles samme krav til radiostationerne om sådanne – dyrere – programmer. Dette forhold illustreres af en af sekretariatet efterfølgende analyse af specielt tilskudsberegningen.

Tabel 1: Tilskud til MUX 1-stationer

Programtype	Sendetimer		Tilskud (kr.)	
Egenproduktion til egen region	16.605	64%	28.744.142	84%
genudsendelser heraf	3.829	15%	1.657.191	5%
Egenproduktion fra andre regioner	2.844	11%	1.969.197	6%
genudsendelser heraf	1.369	5%	236.975	1%
Andre programmer	156	1%	54.008	0%
genudsendelser heraf	0	0%	0	0%
Regionale MUX 1-stationer i alt	24.804	96%	32.661.512	95%
Egenproduktioner	965	4%	1.670.424	5%
genudsendelser heraf	101	0%	43.708	0%
Andre programmer	22	0%	7.616	0%
genudsendelser heraf	4	0%	346	0%
Landsdækkende MUX 1-stationer i alt	1.092	4%	1.722.095	5%
TOTAL	25.896	100%	34.383.607	100%
Anm: der er ikke korrigeret for afrundingsfejl				

Den Kristne Producent Komité (KPK) har både i pressen og over for Radio- og tv-nævnet rejst kritik af tildelingerne af programtilladelser, idet der er stillet spørgsmål vedr. kriterierne for tildelingen.

Spørgsmålene drejer sig bl.a. om følgende: Om der har været et "loft" på antallet af sendetimer til de enkelte ansøgere i to regionale områder, hvor der har været konkurrence om sendetiden, om nogle ansøgere har fået flere sendetimer end ansøgt, om der er sket sammenlægninger af ansøgninger mod ansøgernes vilje, om Nævnet har nedprioriteret ansøgninger med bestemte idégrundlag, fx kristne, og om Nævnet ved prioriteringen mellem ansøgere har lagt vægt på ansøgernes erfaringer med tv-produktion og -udsendelse. Nævnet svarede benægtende på spørgsmålene. Til spørgsmålet om, hvorvidt Nævnet har lagt sig fast på, at der først sker fornyet udbud fra 2013, eller om Nævnet på grundlag af henvendelserne vil genoptage tildelingssagen, svarede Nævnet at de af KPK påpegede forhold ikke gav grundlag for en fornyet vurdering af den besluttede tildeling.

KPK har endvidere kritiseret, at Nævnet ikke tilstrækkelig tydeligt i udbudsmaterialet har oplyst om ansøgers muligheder for at prioritere mellem flere ansøgninger, herunder om mulige konsekvenser af en manglende prioritering.

Efter udbuddet har Radio- og tv-nævnet behandlet en række ansøgninger om specielt dispensation for programtilladelsens krav om, at programvirksomheden skulle påbegyndes senest 3 måneder efter udstedelse af tilladelsen, typisk i december måned 2009. Allerede på udstedelsestidspunktet signalerede Radio- og tv-nævnet en villighed til at se med velvilje på sådanne ansøgninger, og Radio- og tv-nævnet imødekom alle sådanne ansøgninger. Radio- og tv-nævnet har endvidere taget en del frasinger af programtilladelser til efterretning.

Endelig har Radio- og tv-nævnet behandlet 3 klager fra Det landsdækkende Sendesamvirke over sendetidsplaceringen. Radio- og tv-nævnet besluttede dog, at der ikke var basis for at ændre sendetidsplaceringen for de enkelte stationer bl.a. med den begrundelse, at den skete sendetidsplacering

ring ikke var i modstrid med bekendtgørelsens regler om, at egenproducerede programmer skal placeres i den sendetid, som de fleste ønsker sig.

5. Tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer

5.1. Opgave

Siden Radio- og tv-nævnet i 2001 overtog kompetencen fra Udvalget vedr. Lokalradio- og tv, har Nævnet ydet tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer i henhold til § 43 i radio- og fjernsynsloven.

Til radiostationer ydes der maksimalt støtte til 15 timers udsendelse om ugen og til tv-stationer 3 timer.

Tilskuddet gives nu udelukkende som driftsstøtte til stationer, der er bevilget programtilladelse eller evt. registrering for radios vedkommende, og som ikke har reklameindtægter.

For lokalradios vedkommende gives der kun tilskud til stationernes selvstændige programvirksomhed og dermed ikke til programmer, der aftages som led i et fast aftaleforhold uden selvstændig redaktionel bearbejdelse.

I forbindelse med nedlæggelsen af det terrestriske sendenet for tv ved udgangen af oktober 2009 og overgangen til digital udsendelse i MUX 1 blev der indført en vægtning efter produktionsformen i forbindelse med tilskudsberegningen på tv-området. Basis er et pointsystem med maksimum point (5) til én times førstegangsudsendelse af egenproducerede programmer rettet mod en stations eget regionale område. Én times førstegangsudsendelse af egenproducerede programmer fra stationer i andre regioner udløser 2 point og andre programmer (f. eks. indkøbte) end de to førnævnte det laveste pointtal (1).

5.2. Bevilling 2008

Som led i Folketingets medieaftale for 2007 - 2010 er der på finansloven afsat 50,8 mio. kr. om året til støtte af ikke-kommerciel lokalradio og -tv. Beløbet skal fratrækkes 2 mio. kr. til administration af tilskudspuljen, men tillægges eventuelle tilbagebetalte tilskudsbeløb fra tidligere år samt bortfaldne tilsagn. I 2008 beløb videreførelserne sig til 2,2 mio. kr., hvorefter der var 51,0 mio. kr. til fordeling jvf. nedenstående tabel.

Tabel 2: Bevilling og tilskud 2000-2009

Udvikling i bevilling og tilskud 2000 - 2009 for lokalradio- og tv-puljen (mio. kr.)										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Finanslovsbevilling	50,0	57,0	50,0	34,4	30,8	30,8	30,8	48,8	48,8	48,8
Overførsler fra tidligere år	-3,5	-18	19	0,0	-0,2	5,4	18	0,0	2,2	8,2
TILSKUD I ALT	46,5	55,2	519	34,4	30,6	36,2	32,6	48,8	510	57,0

Af de 51 mio. kr. var de 2 mio. kr. forlods afsat til en særlig pulje med henblik på supplerende støtte til studenterradio- og -tv, højskoleradio og -tv samt lokalradio og lokal-tv for handicappede.

Beregningen af tilskud for 2008 skete i lighed med de forudgående år uden en fordelingsnøgle, dvs. på basis af det afsatte puljebeløb sammenholdt med det samlede antal tilskudsberettigede timer for radio og tv. I 2008 var den beregnede timesats for radio 172,73 kr. og for tv 1.727,33 kr., dvs. støtten til en tv-time udgjorde det dobbelte af støtten til en radio-time. Til stationer omfattet af den særlige pulje blev der givet et tillæg på henholdsvis 120,16 kr. (radio) og 1.201,56 kr. (tv).

For radiostationer udgjorde det maksimale almindelige tilskud således 134.731 kr. og for tv-stationer 269.463 kr., mens den maksimale supplerende støtte fra den særlige pulje beløb sig til 93.722 kr. (radio) og 187.444 kr. (tv).

5.3. Fordeling af tilskud 2008

Radio- og tv-nævnet gav i 2008 tilsagn om tilskud til 161 radio- og 128 tv-stationer jvf. nedenstående tabel.

Tabel 3: Tilsagn 2000-2009

Udviklingen i antallet af tilsagn 2000 - 2009 vedr. lokalradio- og tv-puljen											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Jan- okt 2009	Nov - dec 2009
Radio	155	163	163	162	153	157	152	152	161	157	
TV	90	94	100	119	110	117	109	100	128	128	220
TILSAGN I ALT	245	257	263	281	263	274	261	252	289	285	377

5.4. Regnskabs gennemgang 2008

Modtagere af tilskud fra lokalradio- og tv-puljerne er forpligtiget til at aflægge regnskab for stationens drift i tilskudsåret og indsende dette senest 3 mdr. efter regnskabsårets afslutning.

Tilsammen 261 stationer har indsendt årsregnskab for 2008, hvoraf de 238 er godkendt. Der er udstedt tilbagebetalingskrav til 51 stationer vedrørende for meget udbetalt tilskud i 2008. Af det samlede tilbagebetalingskrav på 2,6 mio. kr. er de 2,5 mio. kr. indbetalt til Styrelsen for Bibliotek og Medier.

Flere af de stationer, som fik tilsagn om støtte i 2008, har tilbageleveret deres programtilladelse, hvorefter stationernes tilskud er bortfaldet helt eller delvist. I andre tilfælde har stationerne ikke opfyldt tilskudsbetingelserne, hvilket ligeledes har resulteret i et bortfald. En mindre del af den samlede bortfaldssum skyldes ferielukning o.l. hos stationerne.

For nærværende er der som følge af bortfald vedrørende tilskudsåret 2008 tilbageført 1,5 mio. kr. til lokalradio- og tv-puljerne. I forlængelse heraf efterstår at afslutte tilskudssagerne for 7 Åben TV-stationer (sagerne forelægges Radio- og tv-nævnet samlet i 2010 og skal derfor ikke omtales yderligere). Det samme gælder tilskudssagerne vedrørende 4 UTV-stationer samt UFM Odense (se nærmere herom i Nævnsberetningens afsnit 4.3)

5.5. Bevilling 2009

I 2009 var der i lighed med 2008 afsat 50,8 mio. kr. på finansloven til støtte af ikke-kommerciel lokalradio og -tv. Fratrasket administrationsomkostninger, men tillagt ekstraordinært store overførsler fra tidligere tilskudsår, var der 57 mio. kr. til fordeling i 2009.

Som følge af stoppet for terrestriske analoge tv-signaler pr 1. november 2009 og overgangen til digitale udsendelser i MUX 1-sendenettet fik terrestriske tv-stationer kun bevilliget tilsagn om støtte til årets første 10 måneder ved fordelingen af lokalradio- og tv-puljen for 2009. Tilskud til lokalradio og til kabel-tv var derimod uberørt af det analoge stop og blev ydet

for en 12-månedersperiode. I alt bevilligede Radio- og tv-nævnet tilskud til 157 lokalradio-stationer i 2009 og til 128 tv-stationer for perioden 1. januar 2009 til 31. oktober 2009 (for kabel-tv stationer dog for hele året).

For radio var den beregnede timesats 190,24 kr. og for tv 1.902,40 kr. Maksimumstøttebeløb udgjorde 148.385 kr. i 2009 for en radiostation og 296.770 for en (kabel)tv-station. Stationer omfattet af den særlige pulje og berettiget til fuldt tilskud fik henholdsvis 111.828 og 223.656 kr. i yderligere støtte svarende til henholdsvis 143,37 kr. og 1.433,70 kr. pr time.

Af den samlede tilskudspulje på 57 mio. kr. blev 4,2 mio. kr. hensat til dækning af udbetalingen af tilskud til de stationer, som måtte søge om og opnå programtilladelse i det nye MUX 1 og dermed støtte i november og december måned 2009.

Der indkom 303 ansøgninger i sommeren 2009 i forbindelse med udbuddet af tilladelser og tilskud i de 8 MUX 1-regioner samt den landsdækkende MUX 1-sendemulighed. Radio- og tv-nævnet endte med at give tilladelse og tilskud til 220 tv-stationer.

Det maksimale støttebeløb for en MUX 1-station androg 32.271 kr. i alt for november og december 2009. Med ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen om ikke-kommercielt tv i MUX 1 blev den særlige pulje til studenter- og højskole-tv samt lokal-tv for handicappede ophævet og de tilbageholdte midler overført til efterfølgende tilskudsår. Desuden bortfaldt tilskuddet til kabel-tv.

Eftersom bl.a. de stationer, som afholder generalforsamling i april måned, har haft problemer med at imødekomme den hidtidige tidsfrist (31. marts) for indsendelse ledelsespåtegnede årsregnskaber, blev tidsfristen for indsendelse af 2009-regnskaber rykket til 30. april 2010.

5.6. Regnskabs gennemgang 2009

Pr. d.d. har radio- og tv-nævnet modtaget 178 korrekt opstillet årsregnskaber for 2009 fra lokalradio-stationer, kabel-tv stationer samt de tv-stationer, der modtog tilskud i det terrestriske sendenet frem til 30. okto-

ber 2009. For perioden november/december 2009 har Nævnet registreret 69 korrekt opstillede årsregnskaber med supplerende korrekt udfyldt sendetidsskema. De stationer, som har indsendt ufyldestgørende regnskaber og/eller sendetidsskemaer, kontaktes umiddelbart efter modtagelsen.

Radio- og tv-nævnet finder regnskabsaflæggelsen tilfredsstillende givet omstændighederne.

6. Satellit-, kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed

6.1. Registrering

Radio- og tv-nævnet registrerer foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit, ved hjælp af kabelanlæg samt ved hjælp af kortbølge til områder, der går ud over ét lokalt område. Nævnet fører tilsyn med, om programvirksomheden opfylder kravene i Radio- og fjernsynsloven samt kravene i bekendtgørelse nr. 338 af 19. april 2006 om programvirksomhed ved hjælp af satellit, kabel og kortbølge-sendemuligheder.

6.2. Generelt

Der blev hverken i 2008 eller i 2009 registreret nye stationer, og der var således også ved periodens udgang 23 gældende satellit- og kabeltilladelser og registrerede stationer.

Tabel 4: Oversigt over registrerede stationer og tilladelser i 2008 og 2009

Selskabets og stationens navn	Type	Gældende 31.12.2009
24NORDJYSKE	Satellit-TV	Ja
24 Sjællandske	Satellit-TV	Ja
Bravad / dk4 Productions ApS DK Sport	Satellit-TV	Ja
Bravad / dk4 Productions ApS DK 4	Satellit-TV	Ja
DanToto Racing Live	Satellit-TV	Ja
Infokanalen	Satellit-TV	Ja
Localeyes.tv	Satellit-TV	Ja
Mesopotamia Broadcast METV	Satellit-TV	Ja
MMC (METV Musikk kanal)	Satellit-TV	Ja
NUCE (METV Nyhedskanal)	Satellit-TV	Ja
ROJ TV	Satellit-TV	Ja
SBS Broadcast Danmark 6'eren	Satellit-TV	Ja
Skandinavian Movie Channel	Satellit-TV	Ja
TV 2 Charlie A/S	Satellit-TV	Ja
TV 2 Film A/S	Satellit-TV	Ja
TV 2 NEWS	Satellit-TV	Ja

TV 2 Pay Per View A/S	Satellit-TV	Ja
TV 2 Sport A/S	Satellit-TV	Ja
TV 2 Zulu A/S	Satellit-TV	Ja
Mesopotamia Broadcast Voice of Mesopotamia	Satellit-radio	Ja
Nordisk Radioreklame The Voice	Satellit-radio	Ja
Radio 2	Satellit-radio	Ja
World Music Radio	Kortbølge- radio	Ja

Radio- og tv-nævnet står for det danske bidrag til en international database over radio- og tv-stationer med tilladelse/registrering i medlemslandene under EPRA, som er en europæisk organisation for myndigheder på radio- og tv-området.

6.3. Klage over ROJ TV

Radio- og tv-nævnet modtog den 1. november 2007 en klage fra Den Tyrkiske Ambassade i Danmark over et program eller dele af et program, ROJ Aktuel, udsendt af ROJ TV den 23. oktober 2007 kl. 14.00.

6.3.1. Klagen

Ifølge Den Tyrkiske Ambassade viser programmet, at ROJ TV

"...åbent og bevidst bidrager til at fremme de mål som forfølges af terrororganisationen PKK/KONGRA-GEL." (herefter: PKK).

Den Tyrkiske Ambassade opfordrer på dette grundlag de danske myndigheder til at ophæve ROJ TV's registrering.

Konkret henviser Den Tyrkiske Ambassade i klagen til, at ROJ TV i programmet viser et indslag om 8 tilfangetagne tyrkiske soldater, der blev tilbageholdt af PKK. Ifølge Den Tyrkiske Ambassade kan

"...tilladelsen af denne type af udsendelse kun fremme målene for denne terror-organisation [PKK], som betegnes som sådan af EU."

Ligeledes henviser Den Tyrkiske Ambassade til, at der i programmet bringes et interview med én af PKKs militære ledere, Erdal Bahoz, som ROJ TV, ifølge Ambassaden

"...tillader at viderebringe propaganda til fremme af terror".

På baggrund af programmet finder Den Tyrkiske Ambassade det dokumenteret, at:

1. der er en klar forbindelse mellem ROJ TV og PKK, og at programmet tjener til at fremme de mål, som PKK forfølger, herunder at de danske myndigheder bør efterforske, hvorledes ROJ TV kom i besiddelse af TV-billederne,
2. programmet ikke fordømmer tilfangetagelsen af de 8 tyrkiske soldater, men tværtimod glorificerer tilfangetagelsen.

Under sagens behandling modtog Nævnet bemærkninger fra ROJ TV vedlagt to DVD'er med kopier af udvalgte, hele udsendelser, ligesom Roj TV afgav et høringssvar vedrørende tilvejebringelse og viderebringelse af billedmaterialet.

6.3.2 Regelgrundlaget

Radio- og tv-nævnet kan i sin afgørelse alene tage hensyn til, hvorvidt ROJ TV har overtrådt § 7, stk. 1-3, i bekendtgørelse nr. 338 af 19. april 2006 (Satellit- og kabelbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen er en implementering af artikel 22 og 22a i EU-direktivet "TV uden grænser".

Dette indebærer, at Nævnet ikke har myndighedsbeføjelser inden for aftale- og regelsæt, der har betydning for den del af klagen, der vedrører en mulig forbindelse mellem ROJ TV og PKK, ligesom Nævnet vurderede, at oplysninger om, hvorledes ROJ TV modtog og videresendte billedmaterialet af de otte soldater, ikke kan have betydning for Nævnets vurdering af klagen.

Satellit- og kabelbekendtgørelsens § 7 har følgende ordlyd:

"§ 7. Registrerede foretagender, der udøver radio- eller fjernsynsvirksomhed, må ikke udsende programmer, som i alvorlig grad kan skade mindre-

åriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, herunder navnlig programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold.

Stk. 2. Andre programmer, som kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, må ikke sendes, medmindre det ved valg af sendetidspunkt eller ved tekniske foranstaltninger sikres, at mindreårige i udsendelsesområdet normalt ikke ser eller hører udsendelserne. Når programmerne udsendes i ukodet form, skal der forud for dem gives en akustisk advarsel, eller de skal under hele deres varighed være markeret med et visuelt symbol.

Stk. 3. Programmerne må ikke på nogen måde tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans."

Nævnet fik med henblik på at træffe afgørelse i sagen udarbejdet en oversættelse til dansk af alle de påklagede klip fra de medsendte DVD'er.

6.3.3. Nævnets vurdering og afgørelse

ROJ TV viderebringer i indslagene oplysninger om de kamphandlinger, der førte til tilfangetagelsen af de otte tyrkiske soldater, ligesom der gives oplysninger om soldaternes helbredstilstand og om reaktionerne på tilfangetagelsen fra blandt andet soldaternes familier.

I indslagene indgår billeder af de otte tilfangetagne soldater og deres familier, men disse billeder gengiver efter Nævnets opfattelse ikke voldelige episoder.

I de øvrige indslag i programmerne indgår der endvidere forskellige billeder af voldelige episoder; Efter Nævnets opfattelse afspejler disse billeder imidlertid i alle tilfælde vold, der faktisk findes i det tyrkiske samfund og i de kurdiske områder. Billederne danner således baggrund for nyhedsindslag om hændelser og episoder i de pågældende områder og fremhæves efter Nævnets opfattelse ikke uberettiget eller overeksponeret.

Selv om gengivelse af disse informationer kan virke stødende på de tyrkiske myndigheder eller andre, medfører de efter Nævnets opfattelse ikke en overtrædelse af radio- og fjernsynslovgivningen.

På den baggrund er det Nævnets opfattelse, at ingen af indslagene indeholder umotiveret vold. Alle indslagene har karakter af almindelige nyhedsudsendelser eller debatprogrammer, og i princippet adskiller de sig ikke fra, hvad der kan ses i tilsvarende programmer på for eksempel DR eller TV 2, hvorfor de efter Nævnets opfattelse ikke medfører en overtrædelse af § 7, stk. 1-2. Endvidere er programmerne efter Nævnets vurdering ikke rettet mod børn.

Ved Nævnets fortolkning af § 7, stk. 3, i satellit- og kabelbekendtgørelsen i sine tidligere afgørelser af 21. april 2005 og af 3. maj 2007, der begge vedrørte klager over ROJ TV, lagde Nævnet vægt på, at der med "tilskyndelse til had" forstås direkte opfordringer. Nævnet fandt således, at det faktum, at en person, en organisation eller lignende har en bestemt holdning, ikke i sig selv medfører, at der er tale om tilskyndelse; heller ikke selv om det i omverdenen er kendt, at personen eller organisationen har denne holdning.

Endvidere lagde Nævnet ved fortolkningen af "tilskyndelse til had" vægt på, at udtalelser eller information, der af nogen parter ville kunne forstås eller opfattes som tilskyndelse eller opfordring, skulle være afgivet med det formål at tilskynde eller opfordre til had (forsæt) for at være omfattet af bestemmelsen. Således vil videregivelse af oplysninger ikke i sig selv være omfattet af begrebet "tilskyndelse". Nævnet fandt således, at en videregående fortolkning ville forhindre en fri presse i at informere og oplyse om de forhold og begivenheder i samfundet og i verdenen, som pressen vil finde relevant at informere om. Dette betød efter Nævnets vurdering endvidere, at en mulig konsekvens af videregivelse af informationer (for eksempel nyhedsformidling) ikke i sig selv er omfattet af bestemmelsen, idet ren videregivelse af information og oplysninger om en sag eller en begivenhed må forventes at have forskellige virkninger hos mennesker med forskellige forhåndsopfattelser af sagen eller emnet.

I forhold til nærværende klage indeholdt de påklagede indslag citater fra andre kilder, reportage eller direkte interview med kilder. Det var således ikke ROJ TV selv, der udtalte sig.

Udtalelserne i de påklagede indslag indeholder efter Nævnets opfattelse ikke opfordringer til had på grund af race, nationalitet eller lignende. I indslagene tales der om soldaternes helbredstilstand og mulighederne for soldaternes frigivelse. Andre indslag i programmerne kan muligvis have en mere tvetydig karakter, men Nævnet har ikke konstateret opfordringer til had i indslagene.

Sammenfattende har de omhandlede indslag efter Nævnets opfattelse alle karakter af nyhedsindslag eller debatprogrammer, hvor informationer, nyheder og synspunkter viderebringes som en del af nyheds- og debatprogrammer, og som ikke indeholder tilskyndelser til had. Der er derfor efter Nævnets opfattelse ikke sket en overtrædelse af § 7, stk. 3, om forbud mod tilskyndelse til had.

På denne baggrund traf Radio- og tv-nævnet den afgørelse i klagesagen, at ROJ TV ikke har overtrådt § 7, stk. 1-2 eller 3, i bekendtgørelse nr. 338 af 19. april 2006 om programvirksomhed ved hjælp af satellit, kabel og kortbølgesendemuligheder.

6.4. Ansøgning om registrering til programvirksomhed ved hjælp af satellit fra Voxell

I en sag om registrering af programvirksomhed måtte Radio- og tv-nævnet meddele afslag på ansøgningen herom, idet Nævnet ikke fandt, at det ansøgende foretagende reelt hører under dansk myndighed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Baggrunden for afslaget var, at selskabet Voxell den 15. august søgte Radio- og tv-nævnet om en registrering til programvirksomhed ved hjælp af satellit. Det oplystes bl.a. i ansøgningen, at anpartsselskabet Voxell ejes af "K Invest", der er registreret i Letland, og at det geografiske områder som virksomheden retter sig imod er de såkaldte CIS nationer samt Rusland, Hviderusland (Belarus), Ukraine, Moldova, Armenien, Aserbajdsjan, Kazakhstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Litauen og Estland.

Det oplystes endvidere, at foretagendet har sit hovedkontor i Danmark, og de redaktionelle beslutninger om programlægningen træffes i Danmark, samt at selskabet har en redaktør, der sammen med selskabets ledelse i

Danmark tager beslutningerne ud fra hvordan selskabet bedst kan ramme sine målgrupper, samt indfri ejerkredsens forventninger til selskabets lønsomhed. Herudover blev det oplyst, at foretagendet har sit hovedkontor i Danmark, og en betydelig del af det personale, der er beskæftiget med fjernsynsvirksomhed, arbejder i såvel Danmark som i en anden EU-medlemsstat, i dette tilfælde Letland.

Andetsteds i ansøgningen oplyses det, at den daglige ledelse og bestyrelse varetages af to navngivne personer.

På denne baggrund rejser Nævnets sekretariat overfor Voxell ønske om yderligere dokumentation for ansøgningens troværdighed, ligesom sekretariatet specifikt anmoder om yderligere oplysninger for at kunne vurdere hovedkravet til registrering, nemlig at fjernsynsforetagendet hører under dansk myndighed, hvis fjernsynsforetagendet har sit hovedkontor i Danmark, og de redaktionelle beslutninger om programplanlægningen træffes i Danmark.

Selskabet fastholdt de givne oplysninger, men sekretariatets undersøgelser viste bl.a. at der på adressen, hvor Voxell angav at have hovedkontor var registreret 140 selskaber, ligesom det fra lettisk side blev oplyst, at Voxell, der opererer med en russisk licens, har hovedkvarter i Riga, hvor programproduktionen foregår, og hvor alle de redaktionelle beslutninger træffes, samt at programmerne udsendes via satellit fra Moskva.

På den baggrund oplyste Nævnets sekretariat i et brev til Voxell, at sekretariatet på basis af de i sagen foreliggende oplysninger havde i sinde at indstille til Radio- og tv-nævnet at give afslag på Voxells anmodning om registrering, idet sekretariat ikke fandt, at Voxell overbevisende havde godtgjort, at Voxell har sit hovedkontor i Danmark, og at de redaktionelle beslutninger om programlægningen træffes i Danmark. Voxell svarede ikke på brevet, hvorfor Nævnet meddelte afslag på ansøgningen om registrering.

7. Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse

7.1. Tilladelser

Ved indgangen til 2008 var der tre tilladelser til hhv. landsdækkende og regional programvirksomhed. Der var udstedt tilladelse til DR til en fjerde landsdækkende jordbaseret FM-radiokanal for en periode af 8 år, hvilket udløb den 31. marts 2009. Til en femte næsten landsdækkende FM-radiokanal, der dækker ca. 78 % af befolkningen, var tilladelsen udstedt til TV 2 Radio fra den 20. november 2006 også for en periode af 8 år, efter at Sky Radio i november 2005 tilbageleverede sin tilladelse. Endelig var der for perioden 15. november 2003 til 14. november 2011 udstedt tilladelse til Talpa Radio International B.V./Radio 100 FM til en sjette FM-kanal, der dækker knap 38 % af befolkningen.

Årene 2008 og 2009 har for samtlige de stationer været nogle turbulente år, og der er som beskrevet nedenfor sket ændringer for alle tre tilladelsers vedkommende.

7.2. FM4, DRs P2:

På FM 4-kanalen sender DR P 2, som DR har med hjemmel i en særlig tilladelse fra Radio- og tv-nævnet indtil 31. marts 2009. Efter henvendelser fra Kulturministeriet har Nævnet i to omgange forlænget tilladelsen til 31. december 2010. DR aflægger beretning om P 2 som del af sin almindelige public service-redegørelse for 2008. Det fremgår heraf, at P 2 har opretholdt sin fordeling af programstof (Tabel 5 A) som fastlagt gennem ansøgningen. Den omlægning af sendefladerne, som omtales fra 2008, er sket i dialog med Nævnet, dog kun i den forstand, at Nævnet tog orienteringen til efterretning, idet ændringen ikke ændrede ved stoffordelingen, og derfor ikke krævede Nævnets godkendelse. Der redegøres også som krævet for P 2s økonomi. I 2007 var driftsomkostningerne for P 2 51,2 mio. kr., og det faldt efter sparerunden til 40,3 mio. kr. i 2008, som er klart under udgifterne til P 1 og P 3, hvilket er krævet i tilladelsen. Det må på den anden side være klart, at en besparelse på P 2 med ca. 20 % alt andet lige må kunne mærkes på kanalens oplevede kvalitet, som der dog ikke er fastsat målbare parametre for i tilladelsen.

Radio- og tv-nævnet godkendte hermed redegørelsen for P 2 for 2008.

7.3. FM5, TV2 Radio/NOVAfm:

TV 2 Radio erhvervede i 2006 programtilladelsen til den femte jordbaserede FM-radiokanal. Kanalen blev vundet på auktion med et bud på 23 mio.kr. (i modsætning til Sky Radios betaling på 54 mio.kr.) i årlig koncessionsafgift. Til trods for dette væsentligt lavere beløb, havde TV 2 Radio også økonomiske problemer med at drive kanalen under de givne vilkår, og i juni 2008 modtog Radio- og tv-nævnet en ansøgning om overdragelse af tilladelsen til et nystiftet selskab (ejet 20/80 af TV 2 Danmark og SBS Radio A/S), der senere fik navnet NOVAfm.

Radio- og tv-nævnet godkendte overdragelsen pr. 30. juni 2008, på de i tilladelsen hidtil givne vilkår. Tilladelsen indeholder således fortsat de samme krav til bl.a. nyhedsdækningen og løber fortsat frem til 19. november 2014.

Til brug for stationens årlige redegørelse for opfyldelsen af vilkårene, udarbejdede sekretariatet i samarbejde med stationen en disposition for redegørelsen, og denne blev anvendt ved redegørelsen for radioens drift det første halvår (1. juli 2008 til 13. december 2008). Radio- og tv-nævnet konstaterede, at NOVAfm havde løftet ansvaret for, at nyhedsformidlingen varetages af en selvstændig nyhedsredaktion, og at de redaktionelle prioriteringer synes at sikre passende mængder nyheder fra hele Danmark og fra udlandet.

Med hensyn til placering af 2/3 af nyhederne (eksklusive magasinprogrammer) i tidsrummet 7-23 fandt Nævnet, at dette ikke helt var opnået i perioden efter 8. september og året ud, hvor kun 64,4 % har ligget kl. 7-23. Tilsvarende blev der i weekenderne indtil 8. september kun sendt 30 minutters magasiner pr. dag, og på hverdagene var en del af magasinerne placeret for sent på aftenen. Nævnet indskærpede derfor overfor stationerne, at de faste programplaner skal opfylde kravene til placering af nyhederne, og at der sendes mindst en times magasinprogram kl. 7-23.

Endelig konstaterede Nævnet, at den skandinaviske musikprocent siden 8. september havde været på 36 %, hvilket ligger over de krævede 30 %.

Med hensyn til koncessionsbetaling har NOVAfm betalt den faste afgift på 23 mio. kr. for et år fra 20. november 2008. Nettoomsætningen er oplyst til 6,8 mio. kr., hvorfor der ikke skal betales variabel koncessionsafgift (indtræffer ved 50 mio. kr. pr. halvår). Nævnet anmodede dog NOVAfm om, at kommende beretninger omfatter den i tilladelsens pkt. 13 krævede revisorerklæring om afgiftsgrundlagets opgørelse.

7.4. Sky-sagen

For så vidt angår Sky-sagen har stationen anket Byrettens afgørelse til Landsretten. Her verserer den stadig, idet Sky bl.a. søger rettens tilslutning til, at visse spørgsmål forelægges EU-Retten.

7.5. FM6, Radio 100FM

Indehaveren af tilladelsen til den sjette jordbaserede FM-radiokanal, Talpa Radio International B.V., lagde den 17. november 2008 sag an mod Radio- og tv-nævnet samt Kulturministeriet med påstand om nedsættelse af koncessionsafgiftens størrelse samt at sagen tillægges opsættende virkning med hensyn til betalingen af den faste årlige koncessionsafgift.

Den 28. november 2008 afsagde Københavns Byret kendelse om, at sagen ikke kunne tillægges opsættende virkning mht. betaling af koncessionsafgiften, dvs. tilladelsehaver var forpligtet til at betale koncessionsafgiften til trods for sagsanlægget. Talpa betalte herefter den faste koncessionsafgift på 22,5 mio.kr. for perioden 15. november 2008 til 14. november 2009.

Oprindeligt blev den femte og den sjette landsdækkende FM-kanal solgt samtidig på auktion i 2003, hvor Sky vandt den femte kanal med et bud på 54 mio. kr., og Talpa vandt den sjette med budet 22,5 mio. kr. i årlig fast koncessionsafgift.

Talpas anbringende ift. påstanden om nedsættelse af koncessionsafgiften var, at Staten er forpligtiget til at sikre, at Talpas koncessionsafgift regule-

res forholdsmæssigt ned ift. TV 2 Radios bud ved genudbuddet af den femte landsdækkende kanal. Talpa mente, at der er sket diskrimination ift. TV 2 Radio, samt at dette er et klart brud på fællesskabsretten.

Ved tillægsaftalen af 9. juni 2009 om udvikling af radiomarkedet mv. besluttede medieordførerne, at den femte og den sjette landsdækkende FM-radiokanal ved udløb af tilladelserne fremover skal udbydes ved skønhedskonkurrence uden fast koncessionsafgift. Talpa indleverede den 23. november 2009 tilladelsen til den sjette kanal (uden af betale den derved forfaldne faste årlige koncessionsafgift), og førnævnte tillægsaftale blev derfor ved ny aftale af 27. august 2009 ændret til, at et genudbud af kanalen uden fast koncessionsafgift skulle ske hurtigst muligt. Umiddelbart herefter påbegyndte Radio- og tv-nævnets sekretariat forberedelserne til et i 2010 kommende udbud af den sjette landsdækkende FM-kanal.

8. Forsøgsvirksomhed

I henhold til § 3, stk. 1, i radio- og fjernsynsloven kan distribution af danske og udenlandske lyd og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet kun ske med tilladelse fra Radio- og tv-nævnet. I henhold til samme lovs § 45, stk. 1, kan udøvelse af programvirksomhed foranstaltet af et radio- og tv-foretagende, der hører under dansk myndighed, kun ske med tilladelse fra Radio- og tv-nævnet.

I begge bestemmelsers stk. 2 er det fastsat, at sådanne tilladelser meddeles *efter udbud*.

Imidlertid er det tillige i såvel § 3 som i § 45 fastsat, at kulturministeren kan fastsætte regler om fravigelse af bestemmelsernes stk. 2 i forbindelse med forsøgsvirksomhed.

Sådanne regler er fastsat i Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 461 af 19. maj 2006 om forsøgsvirksomhed i henhold til radio- og fjernsynsloven.

Det fastsættes i bekendtgørelsens § 4, at før Radio- og tv-nævnet tager stilling til en konkret ansøgning, skal Nævnet hos IT- og Telestyrelsen undersøge de frekvensmæssige muligheder for at gennemføre den ansøgte programvirksomhed.

Ved behandlingen af ansøgninger om forsøgsvirksomhed skal Radio- og tv-nævnet lægge vægt på, om forsøgsvirksomheden sigter mod at indhøste viden, der indebærer:

1. En teknologisk udvikling
2. En programmæssig nyskabelse
3. En videreudvikling af de kommercielle muligheder for teknologien

Det fastsættes tillige, at en tilladelse til forsøgsvirksomhed kan gives for op til et år ad gangen og maksimalt for en periode på i alt 3 år.

Allerede pr. 1. november 2006 besluttede Radio- og tv-nævnet at give en forsøgstilladelse til UTV og Kanal Roskilde under navnet Open Channel for i

første omgang et år til 30. oktober 2007. Open Channel anførte, at det primære formål med forsøgsvirksomheden er:

".....

at eksperimentere med den nye teknologi DVB-T, således at stationen fordelt på døgnet eller ugedage enten kan sende flere tv-kanaler samtidigt, alternativt kan sende flere vinkler af samme begivenhed, f.eks. under en sportskamp eller vælge mellem flere scener, f.eks. Roskilde Festival - udsende HDTV udsendelser i 1080i - sekundært vil vi gerne prøve at eksperimentere med udsendelse til små håndholdte enheder (DVB-H)."

Radio- og tv-nævnet har to gange i 2008 forlænget tilladelsen for 6 måneder ad gangen, ligesom Open Channel i 2009 fik forlænget tilladelsen i 2 omgange frem til 31. oktober 2009. Baggrunden for at Nævnet kun har forlænget tilladelsen med 6 måneder ad gangen er for at undgå mulig karambolage med udbygningen af det digitale sendenet.

I 2009 tiltrådte Radio- og tv-nævnet en ansøgning fra Open Channel om et nyt projekt denne gang primært om forsøg med HD, fordi Nævnet fandt, at projektet sigter mod at indhøste viden, der indebærer en teknologisk udvikling. Også i dette tilfælde besluttede Radio- og tv-nævnet at udstede tilladelsen for et halvt år frem til 1. maj 2010.

9. Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet

9.1. Tilladelser

Radio- og tv-nævnet udsteder i henhold til radio- og fjernsynslovens § 3, stk. 2, efter udbud tilladelse til distribution af danske og udenlandske lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet og fører tilsyn med virksomheden. Efter kulturministerens nærmere bestemmelse kan tilladelse dog jf. § 3, stk. 4, uden forudgående udbud meddeles DR, TV 2|DANMARK A/S eller et selskab, der udelukkende er ejet af ét af disse foretagender eller foretagenderne i forening.

9.1.1. Tilladelse til I/S DIGI-TV

Radio- og tv-nævnet har den 10. januar 2006 efter kulturministerens nærmere bestemmelse udstedt tilladelse til distribution af programmer i MUX 1 til I/S DIGI-TV, der er ejet af DR og TV 2|DANMARK A/S i forening. Tilladelsen gælder til og med den 31. december 2013.

Tilladelsen er efter meddelelse fra Kulturministeriet justeret ved tillæg af 13. februar 2008 om distribution af DR Update i perioden 14. februar 2008 til og med 31. oktober 2009. Med virkning fra 1. november 2009 er der tillige udstedt tilladelse til distribution af programmer i MUX 2.

Det er herudover præciseret, at der i MUX 1 fra 1. november 2009 skal distribueres ikke-kommercielt tv, der har fået tilladelse fra Radio- og tv-nævnet, samt at følgende programmer skal distribueres i MUX 2: DR Ramasjang (børnekanal), DR K (historie- og kulturkanal), DR HD (HDTV-kanal) samt DR Update (nyhedskanal). Endvidere skal der i MUX 2 distribueres en Parlamentskanal, der er registreret af Radio- og tv-nævnet efter reglerne i radio- og fjernsynslovens kapitel 8.

Ifølge tilladelsen skal I/S DIGI-TV hvert år senest den 1. april over for Nævnet redegøre for status og udvikling i udbygningen af sendenet.

Sendenettets dækning skal i henhold til tilladelsen — allersenest når ud-sendelse af analogt tv ophørte den 31. oktober 2009 — være mindst den samme som den nuværende analoge dækning for DR1 og TV2, hvilket vil sige praktisk taget 100 % landsdækkende ved stationær modtagelse med udvendigt anbragte retningsantenner.

I/S DIGI-TV har både i 2008 og 2009 redegjort for dækningen og endvidere i en redegørelse af 11. november 2009 - efter ophøret af analogt tv - oplyst, at dækningen for MUX 1 og MUX 2 pr. 1. november 2009 er 99,4 % af befolkningen med en stedsandsynlighed på 95 % og 99,8 % med 90 % stedsandsynlighed, begge opgjort med interferensfrihed i 99 % af tiden.

I/S DIGI-TV oplyste i redegørelsen, at den opnåede dækning vurderedes at være mindst lige så god som den tidligere analoge dækning for DR1 og TV 2 ved brug af udendørs retningsbestemt antenne i 10 meters højde. Det oplystes endvidere, at det ikke er muligt at foretage en eksakt sammenligning med tilsvarende tal for det analoge sendenet, da der aldrig er gennemført detaljerede beregninger for de analoge sendenet.

Radio- og tv-nævnet tog med en præcisering af grundlaget for dækningsberegningen I/S DIGI-TVs redegørelse til efterretning, idet Nævnet var enig i, at DIGI-TV måtte anses at have opnået den i tilladelsen krævede dækning. Det forudsattes dog tillige, at I/S DIGI-TV som oplyst i redegørelsen følger op på seerhenvendelser vedrørende dækningen og søger dækningsproblemer løst, evt. ved etablering af hjælpesendere.

9.1.2. Tilladelse til Boxer TV A/S

I henhold til bekendtgørelse om Radio- og tv-nævnets udbud af jordbase-rede digitale tv-sendemuligheder, med senere ændringer, udstedte Radio- og tv-nævnet den 4. april 2008 tilladelse til Boxer TV A/S til anvendelse af fire landsdækkende, digitale tv-sendemuligheder (MUX 3-6) til distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendemuligheder for en periode af 12 år.

Det fremgår af tilladelsen, at MUX 3-5 kunne ibrugtages den 1. november 2009, og MUX 6 den 1. november 2010.

Det fremgår bl.a. af tilladelsen, at sendenet, der omfatter MUX 3-5, senest den 31. december 2009 skulle være fuldt udbygget med en beregnet befolkningsmæssig dækning på mindst 97 % af befolkningen for hver enkelt sendemulighed, baseret på stationær modtagelse med udvendigt anbragte retningsantenner beregnet efter en i bekendtgørelsen angivet beregningsmetode.

For MUX 6, som Boxer TV A/S vil benytte til distribution til mobil-tv, skal dækningen pr. 30. september 2011 ved indendørs dækning til håndholdt modtager med en antenne i 1,5 m højde og 95 % stedsandsynlighed være minimum 37 %.

Endvidere fremgår det, at Boxer TV A/S skal distribuere 9 kanaler i MUX 3 og 10 kanaler i henholdsvis MUX 4 og MUX 5, i alt 29 kanaler.

Boxer TV A/S' distributionsvirksomhed skal herudover bl.a. omfatte:

- mindst én nabolandskanal, der kan variere fra landsdel til landsdel. Nabolandskanalen skal placeres i den for seerne billigste program-pakke
- et bredt udvalg af programmer inden for følgende fem programkategorier: underholdningsprogrammer, nyhedsprogrammer, musikprogrammer, populærvidenskabelige programmer og sportsprogrammer i et omfang, der udgøre mere end 50 % af den samlede udbudte programflade
- mindst to nye kanaler, som ikke blev distribueret på det danske marked på ansøgningstidspunktet
- minimum 3 individuelle kanaler, som seerne kan vælge uden krav om tilknytning til programpakker
- minimum 16 programpakker med en gennemsnitlig pris pr. kanal i programpakkerne på maksimalt kr. 17,12

Tilladelsen er senere justeret, idet der ikke længere stilles krav om, at Boxer minimum skal distribuere 3 individuelle kanaler, som seerne kan vælge uden krav om tilknytning til programpakker. Endvidere er den gennemsnit-

lige pris pr. kanal i programpakkerne ændret fra maksimalt kr. 17,12 til kr. 17,21.

Boxer TV A/S udnyttede i begyndelsen af 2009 den mulighed, der var givet i tilladelsen til at tage sendemuligheder i brug før 1. november 2009. Boxer TV A/S har endvidere indsendt redegørelse for sendenettets dækning pr. 1. november 2009, der viser, at den teoretisk beregnede dækning er mere end de 97 %, der er forudsat i tilladelsen. Nævnet har i 2010 truffet afgørelse om at godkende redegørelsen.

9.2. Informationskampagne

Udbud af informationskampagne om det analoge stop.

I juli måned 2007 anmodede Kulturministeriet Radio- og tv-nævnet/Mediesekretariatet om at forestå et EU-udbud med henblik på at udpege én leverandør til varetagelse af den statslige informationsindsats om stop for udsendelse af analoge tv-signaler i det jordbaserede sendenet den 31. oktober 2009.

EU-udbuddet blev offentliggjort den 21. december 2007.

Ved udbudsfristen den 3. marts 2008 havde følgende fem ansøgere: BDM, Advice A/S, Public Sense, Halbye Kaag JWT og TBWA, indsendt tilbud.

Da de fleste ansøgninger imidlertid indeholdt fejl besluttede Nævnet på Kammeradvokatens anbefaling at lade udbuddet gå om.

Ved tilbudsfristen for det næste udbud den 10. juni 2008 indkom tilbud fra følgende seks tilbudsgivere: BDM, Konsortiet Advice A/S/Metaphor, Public Sense, Halbye Kaag JWT, TBWA og B4M, dvs. fra de fem tilbudsgivere, der tidligere havde afgivet et tilbud på opgaven samt fra en ny tilbudsgiver.

Tilbuddet fra Konsortiet Advice/Metaphor fremstod samlet set som klart det bedste, hvorfor Radio- og tv-nævnet udpegede konsortiet som vinder af udbuddet.

Det vindende konsortiums tilbud lød på i alt kr. 43.394.000

Til projektet blev tilknyttet en følgegruppe bestående af en række interessenter på området samt en række ministerier og styrelser.

I løbet af projektperioden blev der udarbejdet en række statusrapporter for de forskellige tiltag i projektet samt om den økonomiske udvikling. I den forbindelse skal det nævnes, at projektet har været karakteriseret af, at omkring 7,5 mio. kr. ikke som udgangspunkt i tilbuddet var allokeret til specifikke tiltag, men at disse midler skulle disponeres efter nærmere aftale mellem Advice og Nævnet/Styrelsen alt efter, hvad der i løbet af kampagnen viste sig nødvendigt eller hensigtsmæssigt.

De specifikke markedsføringsmæssige skridt i kampagnen skal ikke nærmere omtales her, idet der henvises til rapporten: "DANSKERNE OG DET DIGITALE TV-SIGNAL" fra konsortiet, der er afleveret i maj måned 2010.

Dog skal det nævnes, at kampagnen har været karakteriseret af, at kampagnens resultater løbende har været målt af Gallup A/S for at sikre styring af kampagnens fremdrift på det klareste mulige grundlag.

Den første måling, der blev foretaget i løbet af januar måned 2009, gav følgende hovedresultater:

- 81 % af de danske husstande ved, at det analoge signal slukkes den 31. oktober/1. november 2009
- 55 % af danske husstande ved præcist, om det analoge tv-signals slukning har betydning for deres mulighed for fortsat at se tv på deres mest anvendte tv efter slukningen
- 44 % af de husstande, som ikke præcist ved, om slukningen af de analoge tv-signal har betydning for deres husstand, er opmærksomme på, hvor de kan finde oplysninger om, hvorvidt de skal gøre noget, eller hvor de kan søge yderligere information om slukningen af det analoge signal
- 92 % af de husstande, der er berørt af slukningen og ved, hvad de skal gøre, kan præcist nævne en eller flere af de løsninger, der gør

husstanden i stand til at kunne se tv også efter det analoge tv-signals slukning

En senere måling fra september måned 2009 viste bl.a., at 94 % af danskerne vidste, at det analoge tv-signal skulle slukke den 31. oktober. Kampagnens prognose lød på 85 %. Endvidere havde 79 % af danskerne afklaret, om de er berørte eller ej. Prognosen lød på 65 %.

Målingen viste også, at ca. 200.000 husholdninger stadig manglede at blive klar til at modtage det nye tv-signal. Oprindeligt skulle 627.000 husholdninger konverteres.

Således som også tidligere målinger havde godtgjort, bekræftede målingen det forhold, som Det Nye TV-Signal, der varetog kampagnen, forudsatte i sit tilbud, nemlig at en stor del konverterede sent. Det samme gjorde sig gældende i Sverige og Finland, hvor et analogt stop allerede var gennemført. Samlet set lå måleresultaterne generelt højere, end Det Nye TV-Signal i sit tilbud har forventet på dette tidspunkt.

Undersøgelsen viste, at kampagnen stod overfor en afgørende udfordring, idet 61.000 husstande, der faktisk var berørt af det analoge stop, enten troede, at de ikke var berørte eller fortsat ikke var klar over, om de var berørte eller ej. En ny måling viste imidlertid, at antallet var faldet til 34.000 husstande i september måned 2009.

Det endelige resultat af kampagnen var en succes, hvilket bedst kan illustreres af nedenstående uddrag af kampagnens pressemeddelelse fra december 2009:

”99,7 % var klar til det nye tv-signal

Danskerne var klar til det nye tv-signal. Men der var en del, som oplevede problemer med at få udstyret til at virke.

Kun ca. 2.000 husstande havde ikke fået købt det nødvendige udstyr til at blive klar til at modtage det nye, digitale tv-signal, da det analoge tv-signal

slukkede efter midnat den 31. oktober 2009. Eller sagt på en anden måde: 99,7 % var klar til at modtage det nye, digitale tv-signal.

Det viste den officielle måling, som Gallup gennem november måned 2009 har gennemført for Sekretariatet for Det Nye Tv-signal.

Borgeroplysningen fik meget få henvendelser fra borgere, som fik "sort skærm", fordi de ikke havde gjort sig klar. Til gengæld var der mange, som ringede, fordi de havde problemer med at få deres udstyr til at virke."

Også det økonomiske resultat af kampagnen var tilfredsstillende, idet den samlede kampagne blev afviklet med et mindreforbrug i forhold til tilbuddet på kr. 1.228.000. Hertil kom en bonus på kr. 500.000 til Konsortiet Advice/Metaphor.

10. Public service

10.1. Udtalelser

Radio- og tv-nævnet skal afgive udtalelse om DR og de otte regionale TV 2-virksomheders redegørelser for opfyldelse af public service-kontrakterne, og for TV 2/DANMARK A/S' redegørelse for efterlevelse af public service-tilladelsen. Endvidere fører Nævnet tilsyn med TV 2/DANMARK A/S' public service-programvirksomhed.

Radio- og tv-nævnet afgav i sommeren 2008 og 2009 udtalelser om DRs, TV 2/DANMARK A/S' og de otte regionale TV 2-virksomheders public service-redegørelser for henholdsvis 2007 og 2008. Nævnets udtalelser om DRs og de regionale TV 2-virksomheders redegørelser er afgivet i medfør af radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2, mens udtalelsen om TV 2/DANMARK A/S' redegørelse er afgivet i medfør af radio- og fjernsynslovens § 44 a som led i Nævnets tilsyn med TV 2/DANMARK A/S' public service-programvirksomhed.

Radio- og tv-nævnet afgav udtalelse om, at DR og de regionale TV 2-virksomheder levede op til public service-kontrakternes krav, og at TV 2 DANMARK A/S efterlevede sine public service-forpligtelser i henhold til tilladelsen.

10.2. DR 2007

Radio- og tv-nævnet fandt samlet set på baggrund af sin gennemgang af DRs public service-redegørelse for **2007**, at DR i 2007 opfyldte public service-kontraktens krav, og at redegørelsen overordnet gav et tilfredsstillende billede af DRs programudbud og danskernes brug heraf i 2007.

Nævnet bemærkede dog, at tre af de nye opgaver i kontrakten for 2007-2010, ikke var opfyldt:

1. Nyheder på fremmedsprog var slet ikke sat i gang
2. Dansk musik på TV var faldet, hvor der skulle have været en mærkbar forøgelse, der efter Nævnets fortolkning gjaldt allerede fra 2007
3. Dækningen af mindre idrætsgrene var ikke forøget

Nævnet ville særligt holde øje med følgende områder, hvor opfyldelsen ikke var tydeligt på vej:

4. Fremtiden for tegnsprogstolkningen bør klargøres, både analogt og digitalt
5. Kultur og litteratur i radioen, herunder på DAB
6. Udviklingen for radiodrama
7. Investeringerne i danske film, som startede meget lavt i 2007

Endvidere overbeviste årets redegørelse fortsat ikke Nævnet om, at DR har en klar redaktionel kontrol med, hvordan DR TV undgår at sende programmer, der kan være skadelige for børn, på tider hvor børn normalt ser tv. At der efter flere års udvekslinger om børnebeskyttelsen mellem Nævnet og DR fortsat er klager, også til Lytternes og seernes redaktør, kunne tyde på, at DR ikke fortolker reglerne som Radio- og tv-nævnet gør.

Nævnet bad derfor DR oplyse, hvor mange gange advarslen "Uegnet for børn" var brugt før kl. 21:00 i 2007.

DR oplyste efterfølgende, at stationen i 2007 havde foretaget 20 varslinger af "Uegnet for børn" i forbindelse med visningen af dramaserien "Forbrydelsen" (på sendetidspunktet søndag kl. 20.00 og ikke på genudsendelsestidspunktet på hverdage efter kl. 23.00), samt at der derudover tre gange var varslet "Bør ikke ses af børn alene" op til den svenske serie "Snapshaver", der blev vist mandag, tirsdag og onsdag kl. 21.30 i påskeferien, hvor DR antog, at det på grund af ferien kunne formodes, at flere børn var længe oppe.

I den efterfølgende afklarende dialog mellem Nævnet og DR fastslog DR, at de akustiske advarsler, som stationen benytter sig af (f.eks. i forbindelse med udsendelsen af "Forbrydelsen"), alene er en hjælp eller service til voksne, for at sætte dem i stand til at vurdere, om de vil lade mindreårige se de pågældende udsendelser. Der er ikke tale om en klassificering af udsendelserne som skadelige efter det EU-direktiv, der vedrører beskyttelsen af mindreårige. DR anførte derudover, at stationen ikke sender eller tidligere har sendt programmer, der er skadelige for mindreårige i direktivets forstand.

Nævnet stillede sig tvivlende over for validiteten af den nye, sammenlignende undersøgelse af seernes oplevelse af programkvaliteten på TV. Undersøgelsen afspejler tilsyneladende i højere grad seernes viden om programudbudet eller deres eget programvalg end deres kvalitetsvurdering af udsendelserne. Nævnet erkendte samtidigt, at undersøgelser af kvalitet inden for alle kulturområder er en metodisk udfordring, og Nævnet vil gerne drøfte emnet nærmere med DR.

For så vidt angår de talmæssige oplysninger i redegørelsen var disse uden bemærkninger revideret af Rigsrevisionen.

Ifølge den nyeste public service-kontrakt er DR forpligtet til at kommentere Radio- og tv-nævnets udtalelse om DR's opfyldelse af public service-forpligtelserne, hvilket DR gjorde i en 13 sider lang skrivelse, der punkt for punkt tog stilling til de kritikpunkter, Nævnet havde rejst – blandt andet beskyttelsen af mindreårige omtalt oven for.

DR's public service-redegørelse, Nævnets udtalelse samt DR's kommentarer blev i henhold til public service-kontraktens bestemmelse herom videregivet til Kulturministeriet med henblik på forelæggelse for de mediepolitiske ordførere i Folketinget.

10.3. DR 2008

Radio- og tv-nævnet fandt samlet set på baggrund af sin gennemgang af DRs public service-redegørelse for **2008**, at DR i 2008 opfyldte public service-kontraktens krav, og at redegørelsen på langt de fleste punkter gav et fyldestgørende og retvisende billede af DRs programudbud og danskernes brug heraf i 2008.

Nævnet bemærkede, at tre opgaver, det før har været vanskeligt at opfylde, nu er opfyldt:

1. Dansk musik på TV er mærkbar forøget fra 2008
2. Dansk kultur er markant forøget på både radio og TV
3. DR har indført en sprogpolitik

Nævnet bemærkede dog også, at nyheder på fremmedsprog endnu ikke var sat i gang, skønt Nævnet påpegede manglen allerede for 2007. Det er senere, i juni 2009, blevet politisk godkendt at udelade DAB fra nyheder på fremmedsprog.

DR har i 2008 gennemført en større spareplan på programområdet, der var påbegyndt i 2007 (187,5 mio. kr. om året). Virkningerne af spareplanen holder sig indenfor de kvantitative rammer, kontrakten fastlægger, og som Nævnet mere entydigt kontrollerer. Derimod har Nævnet ikke let adgang til at vurdere, hvordan nedskæringerne har påvirket kvaliteten eller mangfoldigheden af udsendelserne. Dette kunne have været belyst, i fald DR havde været mere oplysende omkring virkningerne af spareplanen.

Nævnet noterede, at DR erklærer, at stationen aldrig sender programmer, der kan skade børnenes udvikling. Nævnet havde ikke afsluttet sine overvejelser omkring DRs redegørelse for praksis med hensyn til børnebeskyttelsen på TV.

Nævnet havde drøftet undersøgelserne af seernes vurderinger med DR. Nævnet var ikke overbevist om, at den sammenlignende kvalitetsundersøgelse i sig selv siger noget klart om seernes kvalitetsbedømmelse, f.eks. af TV Avisen, men anerkendte, at forskellige vurderingsundersøgelser samlet kan bidrage til arbejdet med kvalitetsudvikling. Nævnet opfordrede DR til i højere grad at meddele offentligheden disse resultater om, hvordan publikum mener, DR løser sine public service-opgaver bl.a. ifølge den såkaldte "Public Service Image undersøgelse", idet disse ville bidrage til belysningen af "hvordan publikum har vurderet programmerne".

DR skal afspejle danskerne mediebrug og har både ret og pligt til at levere public service på alle platforme. Det medfører bl.a., at traditionelle dele af radioens indhold nu findes på net eller DAB, f.eks. Pige-koret og Dansk-top-musik, og at der genudsendes mindre af f.eks. Radiodramatik, fordi det podcastes til nye målgrupper. Nævnet gik ud fra, at DR medtænker sin viden om målgruppernes tilvænning til nye platforme, så denne udvikling netop afspejler, ikke går foran, danskernes mediebrug.

For så vidt angår de talmæssige oplysninger i redegørelsen var disse uden bemærkninger revideret af Rigsrevisionen.

Af bemærkningerne til Nævnets udtalelse fremgik bl.a., at DR vil forbedre rapporteringen om mindre sportsgrene, og at DR vil koordinere opgørelsen om kortfilm bedre med Filminstituttet. Desuden efterkom DR Nævnets ønsker ved mere detaljeret at belyse konsekvenserne af spareplanen og at stille i udsigt, at næste års redegørelse vil offentliggøre nøgletal fra DRs imageundersøgelse. I dialogen om tempoet med at lægge indhold over på nye platforme gentager DR sin overvejelser uden nye oplysninger.

Også vedrørende 2008 blev DR's public service-redegørelse, Nævnets udtalelse samt DR's kommentarer hertil videresendt til Kulturministeriet med henblik på forelæggelse for de mediepolitiske ordførere i Folketinget.

10.4. TV 2/DANMARK A/S

10.4.1 2008

Radio- og tv-nævnet fandt i 2008 samlet set på baggrund af sin gennemgang af TV 2/DANMARK A/S's public service-redegørelse for 2007, at TV 2/DANMARK A/S i 2007 opfyldte public service-tilladelsens krav, at redegørelsen gav et tilfredsstillende billede af TV 2's programudbud og danskeres brug heraf i 2007.

TV 2/DANMARK A/S har kun kvantitative programforpligtelser på tre områder, nemlig nyheder, dansk dramatik og udsendelser til børn. Nævnet konstaterede, at forpligtelserne er overholdt for alle tre områder.

På andre områder har TV 2 forpligtelse til at rapportere om sine resultater, uden at der er opsat mål. Nævnet interesserer sig på disse områder typisk for, om der er en (negativ) tendens i udviklingen. På den baggrund bemærkede Nævnet:

At dansksprogede programmer i 2007 var faldet til 47,9 % af programsentiden, og Nævnet udtrykte sin bekymring over faldet, idet "der skal lægges vægt på programmer med dansk eller andet nordisk sprog som originalsprog".

At 9 timers nyproduceret dansk dramatik i 2007 var det laveste de seneste fem år, og Nævnet udtrykte ønske om, at TV 2 bidrager med mere nyproduceret dramatik.

At TV 2 med hensyn til beskyttelsen af børn ved valg af sendetid tilsyneladende ikke havde forholdt sig til Nævnets anmodning om fornyede overvejelser, og at Nævnet derfor opfølgende forventede en række detaljerede oplysninger vedr. 2007.

At TV 2 havde medregnet to dokumentarfilm i sit regnskab over filmpenge, uden at de to film var støttet af DFI. Nævnet anmodede om en mere gennearbejdet rapportering af dette punkt i fremtiden.

Endelig bad Nævnet om TV 2's overvejelser vedr. sportsdækningen på baggrund af, at forpligtelsen til sportsdækning var ny fra 2007, at sporten samme år havde den laveste sendetid i fem år, og at TV 2 i 2007 startede sin betalingskanal TV 2|Sport.

Selvom Nævnet ikke har til opgave at godkende TV 2 koncernens økonomiske regnskaber, noterede Nævnet sig med tilfredshed, at de økonomiske problemer for TV 2|Radio A/S iflg. regnskaberne ikke får konsekvenser for public service-programvirksomheden på hovedkanalen TV 2|DANMARK.

10.4.2. 2009

Radio- og tv-nævnet fandt i 2009 samlet set på baggrund af sin gennemgang af TV 2/DANMARK A/S's public service-redegørelse for 2008, at TV 2/DANMARK A/S i 2008 opfyldte public service-tilladelsens krav, samt at redegørelsen gav et tilfredsstillende og retvisende billede af TV 2s programudbud og af danskernes brug heraf i 2008.

TV 2/Danmark har kun kvantitative programforpligtelser på tre områder, nemlig *nyheder*, *dansk dramatik* og *programmer til børn*. Nævnet konstaterede, at forpligtelserne var overholdt for alle tre områder, om end udviklingen fra 2007 til 2008 i forhold til programmer til børn – med et fald på 100 timer i danskproducerede børneprogrammer og en stigning på 172 timer i versionerede/dubbede programmer – betragtedes som bekymrende, ikke mindst i lyset af Nævnets tolkning af reglerne på området i udtalelsen for 2007.

På andre områder har TV 2 forpligtelse til at rapportere om sine resultater uden at der er opsat mål. Nævnet interesserer sig på disse områder typisk for, om der er en negativ eller positiv tendens i udviklingen.

På den baggrund bemærkede Nævnet følgende områder med en negativ tendens:

At fraregnet familiejulekalenderen "Mikkel og Guldkortet", der oprindeligt var produceret med henblik på udsendelse i 2007, blev der i 2008 kun udsendt 6,9 timers nyproduceret dansk dramatik.

At TV 2 overholdt kravene vedrørende omfanget af dansk dramatik, men det samlede omfang af dansk dramatik inklusive genudsendelser var med knap 54 udsendte timer i 2008 det laveste siden 2004.

At TV 2s engagement i kort- og dokumentarfilm med en investering på samlet set 13,7 millioner kroner i løbet af de første to år af den fireårige periode, hvor den nuværende forpligtelse gælder, lå meget lavt i forhold til det forventede niveau på gennemsnitligt 10,2 millioner kroner årligt. Nævnet udtrykte bekymring for, om TV 2 i løbet af de resterende to år af perioden vil være engageret i kort- og dokumentarfilm i et omfang, der bringer den samlede investering over fireårsperioden op på de 40,8 millioner kroner, som TV 2 er forpligtet til. Nævnets bekymring skyldtes ikke mindst det faktum, at mønstret var det samme i forrige kontraktperiode. Nævnet tog forbehold for at bringe bodsaftalen i anvendelse for det tilfælde, at TV 2 ikke opfylder de kontraktlige forpligtelser på området inden for den nugældende kontraktperiode.

Nævnet anmodede TV 2 om en redegørelse for, hvorledes TV 2 forventede at opfylde forpligtelsen i forhold til kort- og dokumentarfilm inden udløbet af kontraktperioden den 31. december 2010. TV 2 redegjorde i sit høringsvar for indgåede aftaler per 30. juni 2009 samt for yderligere produktions-tilsagn og projekter i udvikling, der – såfremt disse bliver realiseret – vil betyde, at TV 2s forpligtelse vil være opfyldt ved udgangen af 2009 for perioden. TV 2 skrev desuden, at der i de resterende to år af kontraktperioden var dedikeret en redaktør til at arbejde målrettet med området. Nævnet tog TV 2s svar til efterretning.

Med hensyn til beskyttelsen af børn havde TV 2 ikke ændret praksis i forhold til valg af sendetidspunkter. TV 2 konkluderede alene, at stationen ikke sender programmer, der i direktiv-forstand er skadelige for børn.

Nævnet bemærkede blandt andet følgende områder med en positiv tendens:

Andelen af dansksprogede programmer steg fra 47,9 % i 2007 til 52 % i 2008.

Sportsudsendelser udgjorde i 2008 10 % af sendefladen eller 12 %, hvis SportsNyheder blev medregnet. Samlet set blev der i 2008 sendt 870 timers sport - en stigning fra 534 timer i 2007 og det højeste niveau siden 2002.

Der var en positiv udvikling i betjeningen af døve og hørehæmmede bl.a. med en stigning i antallet af tekstede sendetimer og med tegnsprogstolkning i kraft af det digitale jordbaserede sendenet.

TV 2 etablerede med ansættelsen af "*seernes redaktør*" en praksis i forhold til håndteringen af seerhenvendelser.

For så vidt angår de talmæssige oplysninger i redegørelsen var disse i såvel 2007 som 2008 revideret af TV 2/DANMARK A/S's revisor, KPMG. Rigsrevisionen kan – så længe staten ejer TV 2/DANMARK A/S – kræve oplysninger udleveret vedrørende programvirksomhed og økonomiske forhold mv. i relation til TV 2. Dette fandt Rigsrevisionen efter det oplyste ikke anledning til hverken i 2007 eller 2008.

10.5. De regionale TV 2-virksomheder

10.5.1. 2008

Radio- og tv-nævnet afgav i 2008 en mere omfattende og detaljeret udtalelse om de regionale TV 2-stationers public service-redegørelser for 2007 end for de tidligere år. Baggrunden for den mere omfattende udtalelse var blandt andet et generelt ønske hos Nævnet selv om en større grundighed og detaljeringsgrad i behandlingen af redegørelserne samt en øget offentlig bevågenhed i forhold til TV 2-regionerne.

2007 bragte desuden en række særlige forhold, der rejste et behov for både grundigere redegørelser og en grundigere udtalelse:

- 2007 var første år efter de nye og noget mere detaljerede public service-kontraktens ikrafttræden
- Kommunalreformen og den nye folketingsvalgkredsinddeling var trådt i kraft og affødte forpligtelse for de regionale TV 2-stationer til at dække de grænseområder, der var opstået i forbindelse med reformerne
- 2007 var folketingsvalgår med de forpligtelser, der følger heraf for de regionale TV 2-stationer i forhold til dækning m.m.

Der havde desuden været henvendelser fra eksterne interessenter vedrørende dele af de regionale TV 2-stationers virksomhed, der rettede fokus på blandt andet stationernes køb fra eksterne producenter og på tilgængelighed af tidligere viste udsendelser.

Radio- og tv-nævnet fandt på baggrund af sin gennemgang af de otte regionale TV 2-stationers public service-redegørelser for 2007, at syv af de otte regioner generelt set opfyldte public service-kontrakternes krav – dog var flere af stationernes redegørelser på en række områder ikke fyldestgørende, hvorfor Nævnet imødeser mere fyldestgørende redegørelser fremover. Opmærksomheden henledes især på TV 2/LORRY, hvis public service-redegørelse for 2007, Nævnet ikke så sig i stand til at godkende. TV 2/LORRY blev således anmodet om uddybende redegørelse for en række områder, der blev betragtet som mangelfuldt beskrevet.

TV 2/LORRY afleverede derfor en revideret redegørelse til Nævnet.

Den reviderede redegørelse behandlede generelt på fyldestgørende vis de punkter, der i Nævnets udtalelse var blevet påpeget som mangelfuldt eller utilstrækkeligt behandlet. Især omtalen af valgdækningen i november 2007 var nu grundig og detaljeret, og gav indblik i en omfattende valgdækning, der også levede op til de kontraktlige krav om udvidede sendetider.

Nævnet vurderede på baggrund af den reviderede public service-redegørelse, at TV 2/LORRY generelt levede op til sine forpligtelser.

I november 2007 blev der afholdt folketingsvalg. I forbindelse hermed havde de regionale TV 2-stationer en vigtig funktion som formidlere af valginformation, præsentationer af og debat blandt lokale kandidater o. lign. Public service-kontrakten for de regionale TV 2-stationer udstikker relativt præcise retningslinjer for udvidelse af sendetiden for de regionale stationer samt for sendetidspunkter for valgprogrammerne mm. Det fremgik af flere af redegørelserne, at dækningen af folketingsvalg er et ressourcerekrævende, men også engagerende og interessant arbejde, som flere af stationerne til Nævnets tilfredshed lagde en ganske stort indsats i.

I forbindelse med kommunalreformen og folketingsvalgkredsinddelingen, er der opstået en række grænseområder, der flere steder kræver samarbejde mellem regionale nabo-stationer for at sikre befolkningen i grænseområderne lige adgang til relevant information – ikke mindst i forbindelse med Folketingsvalg og arbejdet i de nye regionsråd. På baggrund af redegørelserne vurderede Nævnet, at det påkrævede samarbejde som udgangspunkt har fundet sted og at der flere steder har været et velfungerende samarbejde mellem relevante stationer, dog forekom især samarbejdet mellem TV 2/ØST og TV 2/LORRY at have været for svagt.

Med hensyn til struktur på redegørelserne fandt Nævnet, at sammenligneligheden mellem de otte regionale TV 2-stationers redegørelser generelt set kunne være større, og at stationerne derfor fortsat bør have fokus på at øge denne. Nævnet henstillede derfor til de regionale TV 2-stationer, at de i public service-redegørelserne følger strukturen i selve kontrakten på samme måde som Nævnets gennemgang af de enkelte stationers redegørelser i udtalelsen gjorde. Nævnet opstillede desuden et paradigme for, hvorledes Nævnet opfordrede til, at fremtidige redegørelser struktureres.

Der blev desuden påpeget en række generelle forhold i udtalelsens kapitel 2, som Nævnet forventer inddraget i fremtidige redegørelser.

Nævnet bemærkede endvidere, at enkelte af de regionale stationer havde indført en højere grad af standardisering for så vidt angik oplysninger om brugerstatistik på deres hjemmesider, men at adskillige stationer stadig mangler at efterleve dette ønske.

Afslutningsvis anerkendte Nævnet flertallet af stationernes arbejde med det danske sprog samt redegørelserne herfor. Det fremgik, at flere stationer arbejder overordentlig aktivt og engageret med det danske sprog for at medvirke til bevaring og udvikling heraf, hvorved seerne møder og oplever et korrekt og forståeligt dansk.

10.5.2. 2009

Radio- og tv-nævnet fandt i 2009 på baggrund af sin gennemgang af de otte regionale TV 2-stationers public service-redegørelser for 2008, at stationerne generelt set opfyldte public service-kontrakternes krav. Nævnet var i sin udtalelse for 2007 relativt kritisk i sin gennemgang af stationernes redegørelser, idet flere blev betegnet som mangelfulde i deres behandling af opfyldelsen af public service-forpligtelserne.

Som opfølgning på Nævnets udtalelse for 2007 blev der i samarbejde mellem TV 2-regionerne og Nævnets sekretariat aftalt et paradigme for fremtidige redegørelser, som det var Nævnets ønske, at regionerne så vidt muligt skulle følge. Redegørelserne for 2008 var for stort set samtlige stationer i større eller mindre grad skrevet med udgangspunkt i paradigmet og var desuden udbygget, så stort set alle de områder, Nævnet i 2007 betragtede som mangelfuldt besvaret, nu var behandlet eller omtalt. Public Service-redegørelserne fra TV 2-stationerne var således steget fra samlet set cirka 93 sider i 2008 til samlet set cirka 144 sider i 2009. Nævnet anerkendte den indsats, der var lagt i udarbejdelsen af redegørelserne for 2008, dog blev TV 2/BORNHOLM opfordret til fremover i noget højere grad at følge det aftalte paradigme end det havde været tilfældet.

Nævnet anerkendte ligeledes, at syv ud af otte stationer havde efterkommet Nævnets ønske om en opgørelse af brugerstatistikken på stationernes hjemmesider på unikke månedlige brugere, og opfordrede den sidste station til at levere samme statistik i kommende redegørelser.

2008 var for adskillige af de regionale TV 2-stationers vedkommende et år med forberedelser og overvejelser i forhold til den ekstra sendetime fra kl. 20-21, som stationerne fik stillet til rådighed i det jordbaserede digitale sendenets fjerde kanal i MUX 1 per 1. november 2009. Alle de regionale

stationer på nær TV 2/BORNHOLM har fået en ekstrabevilling på 1,5 millioner kroner i forbindelse med denne ekstra sendetime.

I forbindelse med kommunalreformen og folketingsvalgkredsinddelingen, opstod en række grænseområder, der flere steder kræver samarbejde mellem regionale nabo-stationer for at sikre befolkningen i grænseområderne lige adgang til relevant information – ikke mindst i forbindelse med Folketingsvalg og arbejdet i de nye regionsråd. På baggrund af redegørelserne vurderede Nævnet, at det påkrævede samarbejde som udgangspunkt havde fundet sted og at der flere steder havde været et velfungerende samarbejde mellem relevante stationer. De regionale TV 2-stationer afleverede per januar 2009 en redegørelse til Kulturministeriet om dækningen af grænseområderne.

I forhold til digitaliseringen af de regionale TV 2-stationers arkiver, der går op mod 20 år tilbage, påpegede flere stationer, at der er tale om en overordentligt omfangsrig og krævende opgave, som stationerne ønsker en ekstrabevilling til, for at kunne løfte – på linie med den ekstrabevilling, DR fik hertil.

Nævnet anerkendte desuden flertallet af stationernes arbejde med det danske sprog samt redegørelserne herfor. Flere stationer arbejder overordentlig aktivt og engageret med det danske sprog for at medvirke til bevarelse og udvikling heraf, hvorved seerne møder og oplever et korrekt og forståeligt dans.

10.6. Værditest af DR's nye public service-tjenester

10.6.1. Baggrund

I henhold til punkt 7 i DR's public service-kontrakt skal DR underkaste nye public service-tjenester, herunder on-demand tjenester, en intern prøve ("Værditest") for at sikre, at tjenesterne opfylder kulturelle, demokratiske og sociale behov i samfundet. De foretagne tests af nye tjenester og resultatet heraf forelægges for Radio- og tv-nævnet til udtalelse inden aktiviteterne påbegyndes. DR skal afvente Nævnets udtalelse inden de pågældende nye aktiviteter iværksættes, idet den endelige afgørelse om iværksættelse træffes af DR's ledelse.

Ved vurderingen af hvilke tjenester, der skal underkastes værditesten og forelægges Nævnet til udtalelse, skal DR tage udgangspunkt i en række kriterier, der i hovedtræk er:

- Tjenestens effekt
- Tjenestens finansielle størrelse
- Tjenestens nyhed i forhold til DRs aktiviteter og public service-forpligtelser
- Varighed

Vurderingen af om en ny tjeneste opfylder kulturelle, demokratiske eller sociale behov i det danske samfund skal basere sig på om tjenesten tilfører en merværdi for samfundet og/eller det enkelte individ ved opfyldelse af kulturelle, demokratiske eller sociale behov, og om tjenesten er almindeligt tilgængelig for danskerne.

10.6.2. Værditest af tjenesten "dr.dk/sundhed"

DR indsendte i juni 2009 en værditest af dr.dk./sundhed. DR kaldte sitet en plakatsøjle, hvor viden om forebyggelse og sygdom fra tv, radio, de trykte medier og nettet er samlet. Indholdet består af en blanding af egenproduktion fra DR og indhold hos sitets partnere. Egenproduktionen er af begrænset omfang, den består af skrevne artikler og oversigter samt henvisninger til indslag fra radio og tv. Sitet giver også adgang til de politiske partiers sundhedspolitik, til Sundhedsministeriet og til sundhedsministerens blog.

Radio- og tv-nævnet udtalte, at sitets indhold, uanset at kun en mindre del er programrelateret, ligger inden for public service-kontraktens afgrænsning af DRs on-line virksomhed, som tilsiger DR at drive internetaktiviteter med indhold og tjenester, der bruger internettets formidlingsformer. Et site som "dr.dk/sundhed" er et nutidigt eksempel på internettets formidlingsformer. Endvidere bemærkede Nævnet, at DR styrer samarbejdet med partnerne efter redaktionelle principper og har en linkpolitik indenfor rammerne af Kulturministerens svar på spørgsmål 7 stillet d. 23. november 2000 fra Folketingets Kulturudvalg.

Nævnet udtalte, at "dr.dk/sundhed" kunne anses at være ny i forhold til DRs tidligere tjenester på området og at den på grund af den potentielle effekt på befolkningen, med formålet at give brugerne en overskuelig, troværdig og velformidlet indgang til sundhed på nettet, opfyldt demokratiske og sociale behov.

Samlet set vurderede Nævnet, at "dr.dk/sundhed" opfylder demokratiske, kulturelle eller sociale behov, og at tjenesten er tilgængelig for alle danskere med det fornødne modtageudstyr, hvilket er de to spørgsmål, testen skal besvare.

10.6.3. Værditest af "DR tjenester i det offentlige rum"

DR indsendte i juni 2009 værditest af DR tjenester i det offentlige rum. Tjenesterne består i, at DR vil stille indhold til rådighed for danskerne via skærme på offentlige steder, hvor danskerne færdes. Skærmene drives af f.eks. kommuner, trafikvirksomheder, skoler, svømmehaller, forretningscentre eller af virksomheder for deres ansatte. DR's indhold vil på skærmene blive sendt i blokke mellem indhold fra andre leverandører, herunder reklamer, og DR's indslag vil være klart afgrænset og altid under DR's fulde redaktionelle kontrol. Det er således ikke skærmejeren, men DR selv, der bestemmer hvilket DR-indhold, der distribueres via skærmene. DR vil også kunne benytte skærmene til beredskabsmeddelelser, der som regel kan sendes straks og afbryde andre indslag på skærmen. Omvendt vil DR skulle acceptere, at skærmejeren kan afbryde DR's indhold med sine egne hastefinformationer, f.eks. om trafik.

I sin udtalelse lagde Radio- og tv-nævnet vægt på, at tjenesterne er under DR's fulde redaktionelle kontrol og dermed stilles til rådighed for befolkningen on-line til modtagelse i et flow, hvilket opfylder pkt. 6 i public servicekontrakten, hvorefter DR skal udsende og stille public service-indhold til rådighed enten via radio, tv, herunder tekst-tv, eller on-line enten til modtagelse i flow (udsendelsesvirksomhed) eller on demand (på begæring).

Nævnet var enig med DR i, at de planlagte permanente tjenester på skærme i det offentlige rum er så nye i forhold til DR's eksisterende tjenester, og at de samlet set potentielt har et sådan effekt på befolkningen, at

de i overensstemmelse med kriterierne i kontrakten, skal underkastes en public service-værditest, uanset at den finansielle størrelse er relativt beskeden (2,5 mio. kr. om året), idet DR udelukkende vil genbruge eksisterende indhold i noget redigeret form.

Radio- og tv-nævnet tilsluttede sig, at alle seks tjenester (de seks tjenester samlet set) i det offentlige rum som beskrevet i DR's tests kan anses at opfylde demokratiske og kulturelle behov for den enkelte og samfundet. Endelig var Radio- og tv-nævnet enig med DR i den opfattelse, at tjenesterne kan anses at være almindeligt tilgængelige for befolkningen, når brugerne er personer, der i øvrigt har adgang til de steder, hvor skærmene er opsat, uden at der er pålagt dem udgifter i forbindelse med at betragte skærmene.

Samlet vurderede Nævnet således, at "DRs tjenester i det offentlige rum" opfylder demokratiske, kulturelle eller sociale behov, og at tjenesten er tilgængelig for alle danskere med det fornødne modtageudstyr, hvilket er de to spørgsmål, testen skal besvare.

11. Reklame- og sponsorering

11.1. Opgaver

Radio- og tv-nævnet træffer afgørelse i sager om identifikation, placering og omfang af reklamer i radio og fjernsyn.

Nævnet træffer tillige den endelige administrative afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer.

Nævnet træffer endvidere afgørelse i sager om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer. Endelig træffer Nævnet afgørelse om spørgsmål om tilskyndelse til afsætning m.v. i sponsorerede programmer.

Nævnet er således tillagt kompetence i sager om reklame og sponsorering i radio- og fjernsynsprogramvirksomhed under dansk jurisdiktion.

I sager om reklamers indhold, der omhandler overholdelse af lov om lægemidler og lov om reklamering for sundhedsydelser indhenter Nævnet, forinden afgørelse træffes, en udtalelse fra henholdsvis Lægemiddelstyrelsen og Sundhedsstyrelsen. I sager af forbrugerretlig relevans indhenter Nævnet, forinden afgørelse træffes, en udtalelse hos Forbrugerombudsmanden.

Nævnet kan påtale overtrædelser af reglerne og kan i sager om reklamers indhold pålægge indehaveren af en tilladelse eller registrering til radio- og fjernsynsvirksomhed at offentliggøre afgørelsen. Nævnet kan bestemme på hvilken måde og i hvilken form, dette skal ske.

Ifølge radio- og fjernsynsloven kan overtrædelser af bl.a. reklamebestemmelserne sanktioneres med bødestraf, hvilket dog forudsætter en politianmeldelse. Nævnet har ikke mulighed for at pålægge stationerne bod for overtrædelse af bestemmelserne.

Nævnet træffer herudover afgørelse om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er udsendt i reklameindslag. Retten til genmæle forudsætter, at oplysningerne er egnede til at påføre nogen økonomisk eller

anden skade af betydning, og at deres rigtighed ikke er tvivlsom. Nævnet kan pålægge indehaveren af en tilladelse til radio- eller fjernsynsvirksomhed at udsende et genmæle, og Nævnet kan træffe afgørelse om genmælets indhold, form og plads.

For så vidt angår satellit- og kabel-stationer, de lokale og landsdækkende radioer og de lokale tv-stationer, kan Nævnet endvidere i tilfælde af grove eller ofte gentagne overtrædelser af reklamebestemmelserne, inddrage tilladelsen midlertidigt eller endeligt.

Ved direktivet om audiovisuelle medietjenester (AVMS), som ændrer direktivet om Fjernsyn uden grænser, er anvendelsesområdet for reglerne om reklame og sponsorering blevet udvidet og ændret. Reglerne blev implementeret i dansk ret med virkning fra den 18. december 2009.

Siden denne dato har Nævnet derfor tillige kompetence til at træffe afgørelse om reklamer og sponsorering i fjernsynsudsendelser på alle platforme og i on demand-audiovisuelle tjenester på internettet samt om produktplacering i programmer.

11.2. Konkrete sager

Radio- og tv-nævnet modtager såvel telefonisk som pr. e-mail og brev mange henvendelser og klager vedrørende reklame og sponsorering i radio og tv. En del af klagerne kommer ikke til realitetsbehandling i Radio- og tv-nævnet, idet de enten afvises eller henvises/oversendes til anden myndighed. Det drejer sig bl.a. om sager, der ligger uden for Nævnets kompetence, eksempelvis klager over reklame og sponsorering på TV 3 og TV 3 +, Kanal 5 og Kanal 4, der hører under engelsk jurisdiktion. Andre klager handler om sager, som Nævnet allerede har behandlet, hvilket klager informeres om, og endelig kan der være tale om klager, der er åbenbart grundløse eller om klager vedrørende forhold, der hører under en anden myndighed eksempelvis Pressenævnet eller Forbrugerombudsmanden. I 2008 har Radio- og tv-nævnet afvist 6 klager og i 2009 ligeledes 6 klager.

11.3. Sager i alt 2008

I 2008 behandlede Radio- og tv-nævnet i alt 20 sager. 10 af sagerne vedrørte indholdet af reklamer. Herudover traf Nævnet 12 afgørelser vedrørende reklamers identifikation og placering. 2 af afgørelserne vedrørte både reklamers identifikation og indhold.

Tabel 5: Sagernes fordeling på stationerne

	Sager om indhold af reklamer	Sager om reklamers identifikation	Sager om placering/omfang af reklame	Sager om sponsoring	Sager i alt
TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-stationer	7	2			9
DR	1	8			9
SBS Net	1				1
DK 4					
Lokal TV					
Radiostationer	1	2			3
I alt	10	12			22*

*heraf to der vedrører både indhold og identifikation af reklamer

Tabel 6: Sagerne er indbragt for Radio- og tv-nævnet af

	Sager om indhold af reklamer	Sager om reklamers identifikation	Sager om placering / omfang af reklamer	Sager om sponsoring	Sager i alt
Klager fra privatpersoner	8	12			20
Klager fra konkurrenter	1				1
Klager fra foreninger og andre myndigheder	1				1
Sager Nævnet har taget op af egen drift					
I alt	10	12			22*

*heraf to der vedrører både indhold og identifikation af reklamer

11.4. Sager i alt 2009

I 2009 behandlede Radio- og tv-nævnet i alt 20 sager. 9 af sagerne vedrørte indholdet af reklamer. Herudover traf Nævnet 10 afgørelser vedrørende reklamers identifikation, omfang og placering. Én af afgørelserne vedrørte sponsoring af programmer.

Tabel 7: Sagernes fordeling på stationerne 2009

	Sager om indhold af reklamer	Sager om reklamers identifikation	Sager om omfang / placering af reklame	Sager om sponsoring	Sager i alt
TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-stationer	7	4	1	1	13
DR	1	2			3
6'eren			1		1
DK 4					
Lokal TV		2			2
Radiostationer	1				1
I alt	9	8	2	1	20

Tabel 8: Sagerne i 2009 er indbragt for Radio- og tv-nævnet af

	Sager om indhold af reklamer	Sager om reklamers identifikation	Sager om placering af reklamer	Sager om sponsoring	Sager i alt
Klager fra privatpersoner	6	6	2	1	15
Klager fra konkurrenter					
Klager fra foreninger og andre myndigheder	2	1			3
Sager Nævnet har taget op af egen drift	1	1			2
I alt	9	8	2	1	20

11.5. Sager om reklamers indhold

I relation til kapitel 3 i reklamebekendtgørelsen, fordelte sagerne om reklamers indhold sig således i henholdsvis 2008 og 2009:

11.5.1. Oversigt over sager om reklamers indhold i 2008

Af i alt 10 sager vedrørte 6 sager i 2008 reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1, i henhold til hvilken reklame i radio og fjernsyn skal være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig og være udformet med behørig social ansvarsfølelse.

Tre sager vedrørte reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 2, i henhold til hvilken reklamer skal være i overensstemmelse med markedsføringsloven og i øvrigt respektere alment accepterede reklameetiske normsæt. Sagerne omhandlede vildledende reklame, jf. markedsføringslovens § 3, stk. 1, samt i et tilfælde reklame i strid med god markedsføringskik i henhold til markedsføringslovens § 1 på baggrund af brug af midler i en reklame, der forbandt børn og familiehvyge med indtagelse af alkohol.

Én sag vedrørte reklamebekendtgørelsens § 9, hvorefter i fjernsyn programmerarbejdere ved det pågældende programforetagende ikke må medvirke i reklamer udsendt af dette.

Én af ovennævnte sager omhandlede reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 2, hvorefter reklamer ikke må være diskriminerende med hensyn til race, køn, alder, religion eller nationalitet, eller krænke personers religiøse eller politiske overbevisning.

Nævnet behandlede to sager om overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 3, hvorefter reklamer ikke må tilskynde til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i hjemmet, på arbejdspladsen eller i trafikken, eller til farlig, uansvarlig, sundhedsskadelig eller miljøskadelig adfærd i øvrigt. Såfremt anvendelsen af et produkt kræver, at der skal tages særlige sikkerhedshensyn, skal reklamen gøre opmærksom herpå.

Herudover behandlede Nævnet én sag om reklamebekendtgørelsens § 15, stk. 1 og 2, hvorefter der i fjernsyn ikke må udsendes politiske reklamer og

i tre måneder før afholdelsen af valg eller folkeafstemning heller ikke reklamer for politiske budskaber.

Én sag vedrørte derudover bl.a. reklamebekendtgørelsens § 23, der forbyder, at reklamer for usunde fødevarer angiver, at produktet kan træde i stedet for almindelige måltider samt § 24, der foreskriver, at børn kun må optræde i reklamer, såfremt deres medvirken enten fremtræder som en naturlig bestanddel af det afbildede miljø eller af visse andre grunde er nødvendig.

Resultatet af Radio- og tv-nævnets behandling af disse sager i 2008 fremgår af følgende tabel:

Tabel 9: Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers indhold i 2008

	Reklamen er i strid med gæl- dende lovgivning	Reklamen er ikke i strid med gældende lovgivning	I alt
TV 2/DANMARK A/S / de regionale TV 2- stationer	3	4	7
DR	1		1
SBS Net/6'eren		1	1
DK 4			
Lokal TV			
Radiostationer		1	1
I alt	4	6	10

11.5.2. Oversigt over sager i 2009

Af i alt 9 sager om reklamers indhold i 2009 vedrørte tre reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1, i henhold til hvilken reklame i radio og fjernsyn skal være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig og være udformet med behørig social ansvarsfølelse.

Tre sager vedrørte reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 2, hvorefter reklamer skal være i overensstemmelse med markedsføringsloven og i øvrigt

respektere alment accepterede reklameetiske normsæt. Sagerne omhandlede vildledende reklame, jf. markedsføringslovens § 3, stk. 1.

Én af sagerne vedrørte § 10, stk. 1, i henhold til hvilken reklamer ikke må indeholde indslag med drab, vold eller mishandling, og ikke må på utilbørlig vis spille på overtro eller frygt.

Én af ovennævnte sager omhandlede reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 2, hvorefter reklamer ikke må være diskriminerende med hensyn til race, køn, alder, religion eller nationalitet, eller krænke personers religiøse eller politiske overbevisning.

Nævnet behandlede én sag om overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 3, hvorefter reklamer ikke må tilskynde til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i hjemmet, på arbejdspladsen eller i trafikken, eller til farlig, uansvarlig, sundhedsskadelig eller miljøskadelig adfærd i øvrigt. Såfremt anvendelsen af et produkt kræver, at der skal tages særlige sikkerhedshensyn, skal reklamen gøre opmærksom herpå.

Herudover behandlede Nævnet én sag om reklamebekendtgørelsens § 15, stk. 1 og 2, hvorefter der i fjernsyn ikke må udsendes politiske reklamer og i tre måneder før afholdelsen af valg eller folkeafstemning heller ikke reklamer for politiske budskaber.

Resultatet af Radio- og tv-nævnets behandling af disse sager i 2009 fremgår af følgende tabel:

Tabel 10: Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers indhold i 2009

	Reklamen er i strid med gældende lovgivning	Reklamen er ikke i strid med gældende lovgivning	I alt
TV 2/DANMARK A/S / de regionale TV 2-stationer	1	6	7
DR	1		1
DK 4			

Kanal 4 og SBS Net			
Lokal TV			
Radiostationer	1		1
I alt	3	6	9

I det følgende omtales nogle af Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers indhold i 2008 og 2009.

11.5.3. Enkelte sager om reklamers indhold i 2008

Klage over tv-reklamer for Fleggaard og pornomesse sendt på TV2 (Kønsdiskriminerende reklame)

Tv-reklamen for Fleggaard viste kvinder kun iført undertøj og i udfordrende stillinger på en åben trailer efter en Fleggaard-bil. Efter traileren fulgte en lang række biler med interesserede mænd, der kørte efter traileren til Fleggaards forretning. Dertil hørte en speak med ordlyden: "Det er vist lige over grænsen. Du kan jo også kigge forbi fleggaard.dk og få en 37" Philips fladskærm for kun 6.999 så er der også råd til 3 kasser Pepsi for kun 89,95 i en af Fleggaards grænsebutikker."

Radio- og tv-nævnet fandt reklamens humor og den manglende sammenhæng mellem de annoncerede produkter og reklamens blikfang betænkelig. Efter en konkret vurdering af bl.a. den korte fokusering på kvinderne, latterliggørelsen af de mandlige bilister, Fleggaards slogan, de overdrevne virkemidler og stereotype klichéer kom Nævnet frem til, at reklamen ikke fandtes usømmelig, udformet i strid med behørig social ansvarsfølelse eller kønsdiskriminerende og dermed ikke i strid med reklamebekendtgørelsens regler om diskriminerende og usømmelig reklame. Et medlem af Radio- og tv-nævnet fandt imidlertid, at reklamen var diskriminerende med hensyn til køn, idet kvinderne fremstilles som sexobjekter og reklamen uanset den prætenderede humor overskrider den accepterede grænse for brug af kvinder som blikfang.

Der var herudover klaget over en reklame for en pornomesse i Aabenraa, også sendt på TV SYD. Radio- og tv-nævnet fandt ikke reklamen for pornomesen usømmelig, idet der bl.a. blev lagt vægt på, at pornografi er tilladt i Danmark, hvorfor markedsføring som udgangspunkt tillige er lovlig.

Reklamen skal dog overholde almindelige betingelser om sømmelighed m.v. På grund af de hurtige billedskift, sløringen og tekstens placering m.v. fandt Nævnet ikke, at reklamen overskred grænserne for acceptabel anvendelse af erotiske virkemidler i reklame.

Klage over ulovlig reklame under håndboldkamp sendt på DR1 (Politiske reklamer, skjult reklame)

Håndboldkampen blev transmitteret direkte den 11. november 2007 på DR1 og viste bl.a. gulvreklamer med politiske budskaber. Folketingsvalget den 13. november 2007 blev udskrevet den 24. oktober 2007. Udsendelsen lå således inden for forbudsperioden for politiske budskaber op til valget.

Radio- og tv-nævnet vurderede gulvreklamerne efter samme kriterier som sædvanlige bandereklamer og fandt efter en konkret vurdering, at visningen af gulvreklamen var redaktionelt begrundet og derfor ikke udgjorde skjult reklame. Nævnet udtalte herudover, at visningen var i modstrid med hensigten bag forbuddet mod politiske reklamer, og Nævnet noterede sig, at DR – med henblik på forebyggelse af fremtidige overtrædelser – havde taget initiativ til udarbejdelse af retningslinjer for salg af reklamer med politiske budskaber.

Klage over tv-reklame fra SPAR for papvin sendt på TV 2 (God markedsføringskik, børns medvirken i reklamer)

Reklamen på TV 2 viste et fotografi med en opstilling af to glas rødvin, to forskellige kartoner vin samt SPARs logo og tekst om ugens vintilbud. Der klippes til reklamekampagnens signatur på knap 3 sekunder, hvori Bonnie og de to sønner på hhv. 4 og 7 år sidder og ser fjernsyn foran et bord med frugt, slik, chips og tre høje glas med en mørk drik. Alle tre er først meget koncentrerede, hvorefter de smilende løfter armene i jubel; ledsaget af lyden af publikums jubel under en fodboldkamp.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering, at reklamen var i strid med markedsføringslovens regler om god markedsføringskik. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at reklamen ifølge Forbrugerombudsmanden indeholdt "signaler, der næppe harmonerer med intentionerne om gode alkoholvaner, herunder at børn og unge ikke op-

muntres til at drikke alkohol, fordi de forbinder familiehygge med alkohol." Nævnet fandt dog ikke reklamen i strid med reglerne om børns medvirken i reklamer eller om reklamer, der henvender sig til børn.

**Klage over tv-reklame for Coca-Cola sendt på SBS NET
(Sømmelighed, usunde fødevarer og børns medvirken i reklamer)**

Reklamen viste julemanden, der vandrer igennem storbyens sneklædte og julepyntede gader og uddeler cola til den samme person igennem alle livets faser fra ung pige til ældre kvinde, mens årstal i baggrunden tæller op fra ca. 1946 til ca. 2000. Samtidig lød speaken: "De magiske Coca-Cola lastbiler kommer til Danmark. Få mere at vide på coke.dk".

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering reklamen lovlig, herunder i overensstemmelse med bestemmelser om sømmelighed, usunde fødevarer og børns medvirken i reklamer. Ud fra reklamens hovedbudskab - at produktet Coca-Cola henvender sig til alle generationer og i øvrigt har en særlig tilknytning til julen - lagde Nævnet ved afgørelsen blandt andet vægt på, at reklamen er målrettet alle aldersgrupper, at pigens medvirken er en naturlig bestanddel af reklamens historiefortælling, og at hendes modtagelse af cola-flasken som "julegave" ikke kan sidestilles med afgivelse af anbefalinger eller bevidnelser for produktet Coca-Cola.

**Klage over tv-reklame for Canal Digital "10 kr. " sendt på TV2
(Vildledende reklame)**

Reklamen indledtes med visningen af en blank 10-krone, og speaken "Læg en flad 10'er". Der vistest klip af en parabolskål, en digital tv-boks og fra forskellige tv-kanaler i Canal Digital's programpakker. Det oplystes samtidigt, at "Lige nu leverer og installerer vi en komplet digital tv-løsning for kun 10 kr. Programpakkerne vælger du selv. Se blandt andet DR og TV2-kanalerne fra 89 kr. om måneden". Pligtteksten (om abonnementsvilkår og mindstepris m.v.) i bunden af skærmbilledet var af 4½ sekunders varighed med sort skrift på hvid baggrund.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering reklamen vildledende og i strid med bestemmelserne om prisoplysninger i markedsføringsloven. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at pligtteksten stod

med for små typer og i for kort tid, at udsagnet "TV 2-kanalerne" skaber en berettiget forventning om at TV 2 er med i tilbuddet, at der ikke var balance imellem hovedbudskabet og de tilknyttede væsentlige begrænsninger, og endelig at den samlede pris og tilbudsoplysningerne ikke var klare og let tilgængelige.

Klage over tv-reklame for Danske Spil A/S sendt på TV 2 Sport (Programmedarbejderreglen)

Reklamen på TV 2 Sport indledtes med et klip fra en fodboldkamp, hvor kommentatoren speaker almindelig "fodbold-speak". I den forbindelse udtalede bl.a.: "...Nu graver de sig ned – det er virkelig godt defensivt arbejde, det der, prøv at se hvor de rent faktisk står i banen, hvis der er noget de er gode til, så er det at grave sig ned på det helt rigtige tidspunkt..." Samtidig med speaken sås en række fodboldspillere, der graver et stort hul i banen. Derefter visttes en pige, siddende ved et spisebord med et undrende udtryk. Seeren forstod, at reklamen viste de billeder, hun så for sig, når hun hørte udtrykket "graver sig ned". Tekst: "Der er så meget kvinder ikke forstår".

Radio- og tv-nævnet traf efter en konkret vurdering afgørelse om, at TV 2 Sport havde overtrådt bestemmelsen om, at programmedarbejdere ved det pågældende programforetagende ikke må medvirke i reklamer udsendt af dette. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at Jens Jørgen Brinch, både anvendes som kommentator i tv-reklamen for Oddset sendt på TV 2 Sport samt siden august 2007 har været fastansat som kommentator på samme kanal.

11.5.4. Enkelte sager om reklamers indhold i 2009

Klage over reklame for Biva Møbler sendt på TV2 (Vildledende reklame)

Reklamen viste skiftende billeder med butikkens produkter, herunder et spisebord med 6 stole. Med sorte, fede typer på gul baggrund stod prisen anført skråt hen over bordet. Nederst i højre hjørne stod teksten "Spisebord inkl. 4 stole" med en sort, mindre skrifttype. Speakeren oplyser: "Spisebord i massivt eg med 4 stole. Halv pris 3999, spar 3396".

Radio- og tv-nævnet fandt efter en helt konkret vurdering ikke, at reklamen var vildledende. Nævnet lagde ved sin afgørelse bl.a. vægt på, at det fremgik af både billedsidens tydelige tekst og af den samtidige speak, at tilbuddet omfatter spisebord og 4 stole. Nævnet fandt derfor, at seerne i tilstrækkelig grad orienteres om tilbuddets indhold. Nævnet udtalte dog, at det - på grund af tv-mediets særlige karakter - gerne havde set, at der var overensstemmelse mellem billedet og tilbuddets indhold.

**Klage over tv-reklame for VW Scirocco sendt på TV 2
(Tilskyndelse til farlig adfærd i trafikken)**

Der var blevet klaget over, at der i en reklame for bilen VW Scirocco vist en bil, der kan opfattes som kørende for stærkt. Nævnet fandt imidlertid ikke, at reklamen kan betragtes som egnet til at opfordre bilister til for hurtig eller farlig kørestil.

Reklamen fandtes derfor ikke i strid med forbuddet mod tilskyndelse til farlig adfærd i trafikken, ligesom reklamen ikke overskrider grænserne for behørig social ansvarsfølelse.

Klage over tv-reklame for VW sendt på TV 2 (Reklamer med voldeligt indhold/i strid med behørig ansvarsfølelse)

Reklamen var bygget op som et klip fra en ældre western-film og viste en tømmer, der arbejder på byens torv. Derefter vist hændelser fra dagen efter, hvor der bringes en tilsyneladende lovløs til galgen på det nybyggede henrettelsespodie. Faldlemmen udløser sig ved en fejl, inden han får løkken om halsen, og skærmen dækkes af teksten "Bare alle gjorde deres arbejde lige så godt som en Volkswagen".

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering ikke reklamen diskriminerende, udformet i strid med behørig social ansvarsfølelse, eller at den på utilbørlig vis spiller på frygt. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at reklamen udspiller sig i et karikeret og kunstigt skabt univers set med vor tids øjne, samt at det tydeligt fremgår, at der er tale om en anden tidsalder, et andet land samt en fiktiv historiefortælling med et uventet og humoristisk udfald.

Klage over reklame for lægemidlet Loceryl sendt på TV 2 Charlie (Vildledende reklame)

Tv-reklamen for lægemidlet Loceryl indeholdt bl.a. oplysninger om, at neglesvamp er en smitsom sygdom. Radio- og tv-nævnet fandt på baggrund af en udtalelse fra Lægemiddelstyrelsen, at udsagnet er korrekt og derfor ikke vildledende. Imidlertid manglede der i reklamen nødvendige pligtoplysninger med hensyn til opfordring til at læse mere om lægemidlet på internettet eller tekst-tv. Reklamen fandtes på denne baggrund i strid med reglerne om reklame for lægemidler.

Klage over reklame for Statoil Bio95 vist på TV2 og Radio 100FM (Vildledende reklame)

Klagen vedrørte både radio- og tv-reklamer for Statoils bezinprodukt Bio95. Klager anførte, at visse udtalelser i reklamerne er usandfærdige og vildledende og derfor i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2.

Tv-reklamen viser en græsovergroet bil, og reklamen oplyser, at Bio95 indeholder 5 % bioæthanol, samt at man problemløst kan skifte mellem Bio95 og almindelig benzin. Desuden angiver en tekst sidst i reklamen, at man ved anvendelse af Bio95 udleder mindre CO₂. En af de relevante radioreklamer indeholder desuden et udsagn om, at Statoil drømmer om en hverdag med mindre udslip af CO₂, og at man nu er nået "5 % af vejen".

Nævnet fandt bl.a. på baggrund af en udtalelse fra Energistyrelsen, at tv-reklamen og to af radioreklamerne ikke var i strid med reklamebekendtgørelsen, da alle oplysninger heri måtte anses for dokumenterede og sandfærdige. Udtalelsen om "5 % på vejen" til mindre CO₂-udslip kunne derimod ikke anses som dokumenteret og fandtes derfor i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Klage over kampagne forud for folkeafstemning om tronfølgeloven vist på og TV 2, DR1 og DR2 (Politisk reklame)

Klagen angik en kampagnefilm forud for folkeafstemningen om tronfølgeloven, som var blevet vist på TV 2 som en del af Statsministeriets oplysningskampagne forud for folkeafstemningen i juni 2009. Samme film var

også blevet sendt i OBS på DR 1 og DR2, og Radio- og tv-nævnet besluttede derfor at behandle sagen overfor DR af egen drift.

Nævnet fandt, at filmen kan forstås som en indirekte opfordring til at bifalde ændringsforslaget om tronfølgeloven, og som konsekvens heraf at stemme ja ved folkeafstemningen. Visningen på TV 2 en uge inden afstemningen var derfor i strid med forbuddet mod reklamer for politiske budskaber forud for valg og folkeafstemninger. I forhold til visningen på DR henviste Nævnet til, at det ligger udenfor Radio- og tv-nævnets kompetenceområde at træffe afgørelse om indholdet af konkrete programmer vist på DR. Ansvar for overholdelsen af bestemmelserne om DR's public service-virksomhed ligger derimod hos DR's bestyrelse.

11.6. Skjult reklame

EU-direktivet "fjernsyn uden grænser" (89/552 EØF, ændret ved 97/36/EF) indeholder en definition på skjult reklame, hvorefter den mundtlige eller visuelle fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer skal opfylde tre kumulative betingelser: fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side - den skal være i reklameøjemed - og den skal kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. I praksis kan det imidlertid være vanskeligt for de nationale myndigheder at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer, tjenesteydelser eller økonomiske aktørers varemærke eller navn. Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse af 28. april 2004 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet "fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer indført kriteriet "uberettiget fremhævelse" af en vare eller tjenesteydelse eller af en virksomheds varemærke eller navn. Radio- og tv-nævnet har i afgørelserne, der ligger efter Kommissionens fortolkningsmeddelelse derfor benyttet begrebet "uberettiget fremhævelse".

Tabel 11: Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers identifikation i 2008

	Skjult reklame	Ikke skjult reklame	I alt
TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-stationer	1	1	2
DR	2	6	8
Dk 4			
SBS Net			
Lokal TV			
Radiostationer	1	1	2
I alt	4	8	12

Tabel 12: Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers identifikation i 2009

	Skjult reklame	Ikke skjult reklame	I alt
TV 2/DANMARK A/S og de regionale TV 2-stationer	3	1	4
DR	2		2
Dk 4			
SBS Net			
Lokal TV	2		2
Radiostationer			
I alt	7	1	8

I det følgende omtales nogle af Radio- og tv-nævnets afgørelser om skjult reklame i 2008 og 2009.

11.6.1. Sager om skjult reklame i 2008

Klage over skjult reklame for Roskilde Festivalen på DR1 og DR2

Trailerne for Roskilde Festivalen bestod af en orangefarvet baggrund med

logo og skiftende hjemmesidehenvisninger, der alle begyndte med dr.dk/roskilde/... og afsluttes med ord som f.eks. "orange", "lejr", "telt", "avmithoved", "øl", "P3", "snav", "øreprop", "kys", "helebaduljen", "DRrock", "nøgenløb" osv. Der blev samtidig informeret om festivalens snarlige åbning, og at DR ville dække dette.

Radio- og tv-nævnet fandt, at programtrailerne var såkaldt egenreklame, som dermed skal behandles som programindhold. Nævnet fandt efter en konkret vurdering ikke, at programmet indeholdt skjult reklame for Roskilde Festivalen. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at oplysningerne om DRs dækning var redaktionelt begrundet, og at oplysning om festivalens åbning havde en begrundet sammenhæng dermed.

Klage over skjult reklame i "Sommer i Syd" sendt på TV SYD

I udsendelsen "Sommer i Syd", der blev sendt på TV SYD fra en fest på Fanø, vistes bl.a. forskellige interviews med kendte gæster til festen samt indslag om flere virksomheder på Fanø.

Radio- og tv-nævnet fandt, at et indslag om Fanø Bryghus indeholdt uberegtigede fremhævelser af virksomheden. Nævnet lagde vægt på, at der blev zoomet ind på bryghusets facade med et reklameskilt, samt at forskellige produkter ved en ølsmagning blev eksponeret kraftigt og omtalt detaljeret. De øvrige fremhævelser af gæster og virksomheder fandtes at være redaktionelt begrundet i udsendelsens øvrige sammenhæng.

Klage over skjult reklame i tv-programmet "Boller af stål" sendt på DR2

Programmet "Boller af stål", sendt på DR2, er optaget på Camilla Plum og Per Kølsters landbrugsejendom "Fuglebjerggaard", hvor der bl.a. dyrkes korn, og hvor Camilla Plum bager i eget køkken. Programmet er det første i en serie på 6 programmer og fokuserer på forskellige æltningsmetoder, kornsorter og melkvalitet.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering, at programmet indeholdt skjult reklame. Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at fremhævelsen af programværtens egen landbrugsproduktion af specialmel overskred grænsen for udsendelsens redaktionelle indhold, navnlig fordi Camilla

Plum ved at nævne navnet på sin landbrugsejendom, Fuglebjerggaard, og at omtale sin gårds korn som "det virkelig ægte guld" i forbindelse med en udtalelse om, at det "ikke kan nytte noget at købe noget, der er billigt, importeret, et eller andet skidt og ragelse, som er formalet og behandlet på en kedelig måde...hvis man VIL bage for alvor rigtigt godt brød".

Klage over skjult reklame for Starbucks Coffee i tv-program sendt på DR2

Programmet "Kaffens Historie" blev sendt på DR2 den 11. juni 2008. Afsnittet indledes med korte klip og udtalelser om kaffen, bønnerne, samt de politiske og menneskelige aspekter ved kaffedyrkingen. I løbet af programmet nævnes Starbucks adskillige gange, deres logo bliver vist ofte og Howard Schultz, ejer af Starbucks, udtaler sig om Starbucks historie, koncept m.v. Andre kaffekæder som Second Cup, Peet's og Santa Cruz bliver nævnt, men der er størst fokus på Starbucks.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering, at tv-programmet ikke indeholder skjult reklame. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at fremhævelsen af Starbucks Coffee er berettiget i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold; nemlig oplysning om kaffefirmaernes brug af Fair Trade og lignende bæredygtige koncepter set i forhold til forbrugerbevidsthed, etik og omsætning.

Klage over skjult reklame i radioprogrammet "Vinmagasinet" sendt på P1

Den pågældende udgave af programmet "Vinmagasinet" blev sendt på P1, og omhandlede forholdet imellem vin og sundhed. I programmet føres først en oplysende samtale mellem studieværten og den professionelle vinkyper om forskellige emner relateret til vin. Derefter følger "Ugens Anbefaling" med oplysning om kvalitet, pris og forhandlingssteder for et par aktuelle vine.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering, at programmet indeholdt skjult reklame. Nævnet lagde ved afgørelsen blandt andet vægt på, at der sker en fremhævelse af de omtalte vine, samt at det er tvivlsomt, hvorvidt der er den fornødne redaktionelle sammenhæng imellem pro-

gramindholdet og den konkrete vinanbefaling. Nævnet lagde desuden vægt på, at anbefalingen i programmet ikke er baseret på hverken indbyrdes sammenligning eller anden form for kvalificering, hvorfor anbefalingen efter Nævnets opfattelse ikke havde karakter af en egentlig anmeldelse.

Klage over skjult reklame for Falck på P4

Der var klaget over, at DRs P4 dagen igennem fortalte om Falcks aktiviteter m.v. Ved gennemlytning af P4-udsendelser fra den 3. og 5. november 2007 kunne det konstateres, at der ofte blev sendt trafikmeldinger i udsendelserne, men at der kun en enkelt gang - i forbindelse med omtale af en ulykke - blev oplyst, at Falck var på vej til stedet.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering, at ovenstående ikke var udtryk for skjult reklame for Falck. Nævnet lagde ved sin vurdering blandt andet vægt på, at nævnelse af Falck m.fl. i udsendelserne, såfremt omtalen er neutral og relevant, ikke udgør skjult reklame. Nævnet fandt desuden ikke anledning til at betvivle DRs oplysninger om, at DR ikke kun anvender Falck som kilde, men anvender alle relevante kilder, og at omtalen alene var redaktionelt begrundet.

11.6.2. Sager om skjult reklame i 2009

Klage over skjult reklame for PRISAS vist på Kanal København

Der var blevet klaget over skjult reklame for PRISAS og andre virksomheder i tv-programmer sendt på TV København (Kanal København). Nævnet fandt, at udsendelsen om PRISAS på baggrund af en lang række udtalelser og den gentagne visning af navn, internetadresse og et telefonnummer, var i strid med reglerne om skjult reklame.

Nævnet fandt derudover, at flere af de øvrige indsendte udsendelser indeholdt fremhævelser af virksomheder med karakter af skjult reklame, idet der forekom anprisende fremstillinger, og der blev vist logoer og kontaktoplysninger mv., der ikke var redaktionelt berettigede i forhold til udsendelsernes redaktionelle indhold.

Endvidere fandt Nævnet, at fremhævelsen af tv produktionsvirksomheden DanComTV med navn, e-mail-adresse og telefonnummer under en del af udsendelserne indeholdt en fremhævelse af denne virksomhed uden redak-

tionel berettigelse i forhold til udsendelserne, der kan karakteriseres som skjult reklame.

Klage over skjult reklame for Momondo vist på TV2

I programmet Go' Morgen Danmark den 29. januar 2009 blev vist et indslag om rejsesøgemaskiner på nettet. Det nævnes i indslaget, at der findes tre større, danske søgemaskiner; Travelmarket, Momondo og Viviro. Kun de to sidstnævnte omtales videre i indslaget, og der vises nærmere vedrørende funktionaliteten m.v. af disse.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en helt konkret vurdering ikke, at indslaget indeholdt skjult reklame for Momondo.com. Nævnet lagde ved sin afgørelse blandt andet vægt på, at indslaget også viste og omtalte andre relevante hjemmesider og søgemaskiner, og at Momondo.com ikke blev uberettiget fremhævet i forhold til disse. Omtalen af Momondo.com fandtes således ikke uberettiget anprisende, men redaktionelt begrundet.

Klage over skjult reklame for Forsvaret i "OBS" sendt på DR1

DR viste i sin udsendelse "OBS" et indslag med en hvervekampagne for Forsvaret. Indslaget indeholdt en fremstilling af forsvaret som en attraktiv arbejds- og uddannelsesplads.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering indslaget i strid med reglerne om skjult reklame samt med forbuddet mod visning af reklamer på DR. Nævnet lagde vægt på, at indslaget fremtrådte som en reklame og indeholdt en uberettiget fremhævelse af Forsvaret i forhold til øvrige danske og udenlandske arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner.

Radio- og tv-nævnet vurderede, at indslaget ikke overvejende indeholdt samfundsrelevante oplysninger om borgernes rettigheder og pligter, samt at samfundets overordnede interesse i et velfungerende forsvar ikke begrundet den opnåede fremhævelse, fordi en sådan interesse gør sig gældende for mange både private og offentlige sektorer.

Klager over skjult reklame for Danske Spil vist på TV 2

Radio- og tv-nævnet havde modtaget flere klager vedr. visning af odds under sportsudsendelser vist på TV 2. Under live-transmissioner af sports-

kampe var der blevet vist live-odds med en kildehenvisning til Danske Spils hjemmeside og navnet Oddset. Nævnet tog i forbindelse hermed tillige behandlingen af yderligere en sportskamp med lignende visninger op af egen drift.

Radio- og tv-nævnet vurderede, at visningen af live-odds i sig selv samt identifikationen af Oddset og Danske Spil som kilde som udgangspunkt kan være redaktionelt begrundet. Den gentagne angivelse af Danske Spils internetadresse i crawlteksterne kunne derimod efter Nævnets vurdering opfattes som en opfordring til at deltage i spillet på den angivne hjemmeside, og Nævnet fandt på denne baggrund, at visningerne var i strid med reglerne om skjult reklame.

11.7. Placering af reklame

Nævnet har ikke truffet afgørelser om placering af reklamer, dvs. om ulovlige afbrydelser af programmer, i 2008 og 2009.

11.8. Reklamers omfang

Reklamer i radio og fjernsyn må højst udgøre 15 % af den daglige sendetid og højst 12 minutter pr. time.

I 2008 har Nævnet ikke truffet afgørelser om omfanget af reklamer.

I 2009 behandlede Radio- og tv-nævnet to klager over overtrædelse af reglerne om omfanget af reklamer.

Tabel 13: Radio- og tv-nævnets afgørelser om reklamers omfang i 2009

	Reklamen er i strid med gældende lovgivning	Reklamen er ikke i strid med gældende lovgivning	I alt
TV 2/DANMARK A/S / de regionale TV 2-stationer		1	1
DR			
DK 4			
6'eren	1		1
Lokal TV			
Radiostationer			
I alt	1	1	2

Klage over omfanget af reklamer i TV 2's morgenflade

Der var blevet klaget over omfanget af reklametiden i TV 2's morgenflade.

Radio- og tv-nævnet fandt, at der ikke forelå en overtrædelse af reglerne om reklametider på tv, da TV 2 kunne redegøre for, at den effektive reklamesendetid uden såkaldte sorte huller mellem reklameindslagene ikke overskred den tilladte sendetid i døgnnet og per time. Nævnet var enige i, at der ved beregningen af omfanget af udsendte reklamer ikke skal medregnes logo og ophold ("sorte huller") mellem reklameindslagene.

Klage over omfang af reklamer på 6'eren

Klagen omhandlede omfanget af reklamer på tv-kanalen 6'eren, under henvisning til, at der i en periode i februar 2009 blev udsendt programmet "Homeshopping" i ca. en time hver morgen.

Radio- og tv-nævnet fandt, at der var tale om en alvorlig overtrædelse af reglerne om tv-reklamers omfang, fordi der i et stort omfang og gentagne gange var sket en overskridelse af de tolv tilladte reklame-minutter per time. Nævnet tog til efterretning, at stationen havde indstillet udsendelsen straks og begrundet overtrædelserne med en fejltolkning af reglerne.

11.9. Sponsorering

Nævnet har i 2008 ikke truffet afgørelser om sponsorering af programmer i henhold til reklamebekendtgørelsens kapitel 4.

I 2009 behandlede Radio- og tv-nævnet én klage om sponsorering af programmer, som navnlig angik placering af sponsorkrediteringer i henhold til reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, samt forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1.

Klagen vedrørte TV SYDs udsendelse "19:30", hvori der indgik flere sponsorerede elementer, herunder sport, en reportage og vejrudsigten. Derudover vist der en sponsorkreditering i en egenreklame for et senere program, samt en sponsorkreditering for en tøjleverandør til udsendelsens vært.

Radio- og tv-nævnet fandt efter en konkret vurdering, at visningen af de nævnte sponsorkrediteringer var i strid med reglerne om sponsorering, eftersom de enkelte dele af udsendelsen ikke kunne karakteriseres som selvstændige programmer, og sponsorkrediteringerne derfor vist indenfor ét samlet program. Nævnet lagde særlig vægt på udsendelsens begyndelse og afslutning, samt at de enkelte elementer præsenteres i umiddelbar forlængelse af hinanden af den samme studievært. Eftersom en del af programmet angik nyheder og aktualitet, fandt Nævnet, at programmet var i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer.

Nævnet besluttede derudover, at foretage en nærmere undersøgelse af spørgsmålet om, hvorvidt der lovligt kan vises sponsorkrediteringer i egenreklamer for senere programmer. Nævnet har afsluttet sagen i 2010 og konkluderet, at foramtaler af kommende programmer, herunder trailers, betragtes som selvstændige redaktionelle programmer. På denne baggrund er det i overensstemmelse med lovgivningen at sponsorkreditere i forbindelse med foramtaler af kommende programmer.

12. Andet

12.1 Mediestøtteudredningen

Det fremgår af medieaftalen 2007-2010, at der skal udarbejdes en uafhængig rapport om den fremtidige offentlige støtte til medierne med henblik på at skabe større sammenhæng i denne støtte.

Der blev afsat to år og to mio. kr. til arbejdet, som efter EU-udbud i august 2007, blev overdraget til Rambøll Management A/S, som skulle foretage udredningen i samarbejde med professor Anker Brink Lund fra CBS og konsulent Preben Sepstrup.

Er medieudviklingen løbet fra mediestøtten? Får nye medier den opmærksomhed og støtte, de måske fortjener? Mediepolitikkerne ønskede at få disse spørgsmål belyst gennem en uafhængig udredning af den eksisterende støtte. Formålet var iflg. kommissoriet at skabe grundlag for videre politiske overvejelser om den fremtidige mediestøtte.

Medierne omfatter periodiske trykte medier (dagblade, herunder gratisaviser, ugeblade, tidsskrifter, magasiner), radio og tv, samt de nye medier som periodiske udgivelser på internettet eller mobile medier. Eksisterende støtte omfatter bl.a. licensen og distributionsstøtten samt nulmomsen på aviserne. En midtvejskonference med stor deltagelse fra branchen og det politiske niveau blev afholdt 30. september 2008, som forudsat i udbuddet af opgaven. Iflg. midtvejsrapporten omfatter mediestøtten 5,4 mia. kr. (ekskl. moms), med 3,9 mia. kr. til de elektroniske medier og 1,5 mia. kr. til de trykte medier.

Den endelige rapport blev offentliggjort ved en konference 2. oktober 2009. Rapporten formulerer tre scenarier. Som krævet gives først en prognose for mediesystemets udvikling ved uændrede vilkår (Baselinescenariet), og det er ganske dystert for alle annoncefinansierede betalingsmedier bl.a. fordi internettet suger reklamekronerne til sig. I Saneringsscenarioet udpeger udredningen 13 identificerede uhensigtsmæssigheder indenfor både elektroniske og trykte medier til nærmere overvejelse. Det mest radikale scenarie, Meriteringsscenarioet, går ind i kommissoriets grundlæggende problemstilling om, at mediestøtten i dag er bundet til platforme i stedet

for til funktioner eller formål. Meriteringsscenariets mål er derfor "at ophæve alle nuværende støtteordninger på projektniveau og samle dem i en platformsneutral helhedsløsning på programniveau". Der foreslås i udredningen dog en længere overgangsperiode dertil med en basispulje og en fri pulje samt en krisepulje.

Ved konferencen den 2. oktober 2009, som var arrangeret af Styrelsen for Bibliotek og Medier i samarbejde med de ansvarlige for udredningen, fremkom et panel af de centrale medieaktører med umiddelbare kommentarer til scenarierne. Som forventet var dagbladene og DR mindre forandringsvillige end repræsentanter fra netmedier og gratisaviser. Der var stor offentlig opmærksomhed om udredningen i efteråret, men Kulturministeren gjorde det klart, at kommende forhandlinger om en ny medieaftale efter 2010 ikke omfatter dagbladenes forhold og dermed heller ikke Mediestøtteudredningen.

13. Radio- og tv-nævnets høringsvar

Radio- og tv-nævnet har i 2008 (afsnit 13.1.-13.3.) og 2009 (afsnit 13.4.-13.8.) afgivet en række høringsvar. Nedenfor er indholdet af enkelte høringsvar kort gengivet.

13.1. Nævnets bidrag til besvarelse af EU-Kommissionens høring om statsstøtte og public service

Radio- og tv-nævnets besvarelse vedrørte de spørgsmål, som Kulturministeriet havde bedt om bidrag til besvarelse af.

Der var anmodet om bidrag til en redegørelse for ordningerne for tilsyn med public service-foretagenderne i Danmark, herunder: Hvilke erfaringer har De med hensyn til de eksisterende tilsynsordninger? Mener De, at tredjemand har tilstrækkelige muligheder for at gribe ind over for påståede overtrædelser/misligholdelse af public service-forpligtelser (eller andre forpligtelser) i Danmark?

Hertil svarede Nævnet, at Radio- og tv-nævnet "afgiver udtalelser om" beretningerne fra DR og TV 2 samt TV 2 Regionerne. Udtalelsen er en vurdering, men ikke en afgørelse i den forstand, at den kan følges op med sanktioner. Når Nævnet udtaler, at Nævnet finder, at kontrakten er opfyldt, opfattes det imidlertid både af stationerne og offentligheden som en faktisk godkendelse. Rigsrevisionen påser, at de talmæssige oplysninger er korrekte, men Rigsrevisionen træffer heller ikke en egentlig afgørelse om forpligtelsernes opfyldelse.

Tredjemand har ikke iflg. lovgivningen særlige muligheder for at gribe ind over for påståede overtrædelser af DR's eller de regionale stationers forpligtelser. Vedrørende TV 2/Danmark åbner en bodsaftale mulighed for, at Radio- og tv-nævnet kan tage sager op efter henvendelser fra offentligheden eller af egen drift.

Dog har lytter- og seerorganisationerne ret til en formaliseret dialog med DR og TV 2 centralt og regionalt ved dialogmøder med bl.a. gennemgang af stationernes public service-regnskaber.

Erfaringen er, at Nævnet eller dets sekretariat jævnligt modtager henvendelser vedrørende eller klager over enkeltprogrammer i DR, som straks henvises til DR's egen behandling. En af DR's radiokanaler (P2 Musik) beror dog på en tilladelse fra Nævnet, og derfor er public service-virksomheden på denne kanal undergivet Nævnets tilsyn, ikke blot Nævnets vurdering.

Henvendelser vedr. TV 2/Danmark henvises i langt de fleste tilfælde til TV 2's egen behandling. Nævnet har dog i enkelte tilfælde behandlet program-sager på TV 2 som led i tilsynet med stationens tilladelse.

Herudover var der anmodet om bistand til besvarelse af spørgsmål om, hvorvidt radio- og tv-meddelelsen bør klarlægges nærmere, herunder under hvilke omstændigheder et yderligere mandatudokument (dvs. udover de almindelige lovbestemmelser) er nødvendigt, eller om de gældende regler er tilstrækkelige.

Hertil svarede Nævnet, at radio- og fjernsynslovens § 12 er fuldt tilstrækkelig. DR's forpligtelser fremgår overordnet af loven, de uddybes i public service-kontrakten, og DR skal udarbejde den årlige redegørelse.

Der vil altid være fortolkningsspørgsmål med hensyn til indholdet af public service-kontrakten. Den seneste kontrakt fra 2007 med DR er dog blevet mere detaljeret og præcis, så usikkerheden forventes reduceret. På den anden side har DR's spareplan i 2007, som er udformet under hensyn til denne mere detaljerede kontrakt, vist, at det stadigvæk er muligt at foretage overraskende nedlæggelser.

Endelig var der anmodet om bistand til besvarelse af spørgsmålet om, hvorvidt radio- og tv-meddelelsen bør indeholde nærmere bestemmelser, som sikrer et effektivt tilsyn med public service-radio- og tv-foretagender, herunder: Hvilke fordele og ulemper er der efter Deres mening forbundet med, at tilsynsmyndigheder er uafhængige af public service-foretagendet (som nævnt i radio- og tv-meddelelsen), i forhold til andre tilsynsordninger? Mener De, at et effektivt tilsyn nødvendigvis må omfatte sanktionsordninger, og i så fald hvilke?

Hertil svarede Nævnet, at Radio- og tv-nævnet er nedsat af Kulturministeren og er således helt uafhængigt af de virksomheder, der udfører public service-opgaverne, som det kræves i Meddelelsens artikel 42, 2. punktum. Det er mindre sikkert, om Nævnet har kompetence til at gennemføre "et effektivt tilsyn" (Artikel 42, 1. punktum) i hvert fald overfor DR. Skønt Nævnet ikke har sanktionsmuligheder overfor DR, er det dog den overvejende hovedregel, at DR er lydhør overfor Nævnets vurderinger.

Overfor TV 2/Danmark fører Nævnet iflg. stationens programtilladelse et egentligt tilsyn ligesom overfor andre programvirksomheder, der har tilladelser fra Nævnet, også når disse har særlige public service-forpligtelser (den fjerde og den femte FM-radiokanal).

I den seneste kontrakt med DR (men ikke med de regionale tv-stationer) er indført, at Nævnets årlige udtalelse samt DR's bemærkninger hertil forelægges de mediepolitiske ordførere med henblik på at drøfte eventuelle justeringer af kontrakten. Denne mekanisme leder eventuelle problemer tilbage til politisk behandling, men er ikke en sanktionsmulighed i normal forstand.

Afslutningsvis var der anmodet om bistand til besvarelse af spørgsmålet om, hvorvidt der bør være bestemte klageprocedurer på nationalt plan, så private aktører kan rejse spørgsmål vedrørende omfanget af public service-foretagendets aktiviteter, herunder i bekræftende fald, under hvilken form.

Nævnet svarede, at Kommissionen i Explanatory Memorandum uddyber spørgsmålet i retning af, om der bør åbnes for tredjeparters involvering inden public service-foretagendet får tildelt nye opgaver.

Dette spørgsmål er en variant af spørgsmålet om tilblivelsen af public service-forpligtelserne er undergivet offentlig høring. Der findes ikke regler om offentlighed ved tilblivelsen eller ved udvidelser af forpligtelserne.

I den nye kontrakt med ikrafttræden 1. januar 2007 er der indført en procedure for en Public service-værditest, som DR selv skal foretage, hvis DR

påtænker at iværksætte nye aktiviteter ud over kontraktens opgaver. Radio- og tv-nævnet skal udtale sig om DR's egen test, men der sker heller ikke her en offentlig høring, ligesom Nævnet heller ikke afgør, om den nye, påtænkte aktivitet er en public service-aktivitet. Det er DR's bestyrelses egen afgørelse.

Nævnet har endnu ikke fået forelagt en værditest fra DR til udtalelse.

Det kunne overvejes at bringe nye udkast til public service-kontrakter i høring, hvilket indirekte ville understøtte Nævnets "effektive tilsyn" med overholdelsen.

Nævnet kan i øvrigt oplyse Ministeriet om, at Nævnet ikke selv svarer direkte på høringen.

13.2. Høring over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (forlængelse af programtilladelser til den fjerde og femte FM-radiokanal)

Radio- og tv-nævnet havde bl.a. følgende bemærkninger til forslaget:

På baggrund af den etablerede sammenhæng mellem den femte og sjette FM-radiokanal – der oprindeligt blev udbudt samtidig og solgt ved en simultan auktion – fandt Nævnet ikke, at en bemyndigelse til forlængelse af programtilladelser alene burde omfatte én af disse to kanaler.

Radio- og tv-nævnet anbefalede derfor, at bemyndigelsen ikke alene skulle omfatte forlængelse af programtilladelsen for den fjerde FM-radiokanal.

13.3. Høring over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (Ny ordning for udsendelse af ikke-kommercielt tv, ændring af must carry-reglerne, opkrævning af licens m.v.)

Radio- og tv-nævnet havde bl.a. følgende bemærkninger til forslaget:

Nævnet var enig i de overordnede principper bag forslaget og støttede tanken om en fleksibel ordning for ikke-kommercielt tv. Nævnet tilsluttede sig endvidere, at der skabes mulighed for, at både lokale og landsdækkende

sendebånd kan indgå i MUX 1. Endelig delte Nævnet vurderingen af, at efterspørgslen efter sendetid måtte forventes at variere meget mellem regionerne, hvorfor Nævnet var enig i, at der ville være behov for forlods at reservere en vis mængde sendetid til landsdækkende udsendelse.

Herudover gav Nævnet udtryk for, at reglerne burde give vide muligheder for fleksible løsninger, der kan tage højde for, at ansøgermængden varierer over tid og fra region til region, og samtidig give den bedste udnyttelse af den mulige sendetid. I den forbindelse bemærkede Nævnet behovet for, at de nærmere regler i den efterfølgende bekendtgørelse ikke forhindrer en videreførelse af den mangeårige praksis for, at Nævnet udenfor de sædvanlige udbudsrunder kan udstede midlertidige programtilladelser uden særligt udbud.

Endelig henledte Nævnet opmærksomheden på vigtigheden af, at ikrafttrædelsen, der er planlagt til den 1. juni 2009, ikke forsinkes, eftersom den nye ordning skulle være implementeret inden det analoge stop den 31. oktober 2009.

13.4. Høring over erfaringerne med §§ 8-11 og 13 i markedsføringsloven samt en vurdering af problemstillingen med annoncehajer

Radio- og tv-nævnet havde bl.a. følgende bemærkninger til planen:

Radio- og tv-nævnet har ikke haft sager vedrørende de såkaldte annoncehajer og kunne således ikke udtale sig herom.

Herudover oplyste Nævnet, at Nævnet kun har en ganske sparsom erfaring med de af høringen omfattede områder i markedsføringsloven.

Den primære del af denne praksis knytter sig til markedsføring rettet mod børn og unge. Bekendtgørelsen om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn indeholder dog særlige regler om beskyttelse af mindreårige. Ud fra princippet om *lex specialis* anvender Radio- og tv-nævnet derfor reklamebekendtgørelsens særlige bestemmelser, og det er Nævnets opfattelse, at disse fungerer efter hensigten.

Radio- og tv-nævnet oplyste endvidere, at Nævnet i sager af forbrugerretlig relevans skal indhente en udtalelse hos Forbrugerombudsmanden, forinden afgørelse træffes, idet Nævnet ved sin afgørelse dog ikke er pligtig at følge Forbrugerombudsmandens holdning.

Endelig udtalte Nævnet, at Nævnet ikke ved sin sagsbehandling har konstateret uhensigtsmæssigheder vedrørende de af høringen omfattede bestemmelser.

13.5. Høring over udkast til bekendtgørelse om ikke-kommercielt tv i MUX 1

Nævnet havde bl.a. følgende kommentarer til bekendtgørelsesudkastet:

Radio- og tv-nævnet foreslog, at der blev indsat en bestemmelse om, at der skal gives plads til midlertidige tilladelser i den øvrige sendetid, hvis Nævnet udsteder tilladelse hertil.

Herudover stillede Nævnet forslag om nogle præciseringer vedrørende kriterierne for Nævnets prioriteringer ved udstedelse af tilladelser, samt at der indsattes en specifik hjemmel til sendesamvirkerne om forlods opkrævning af betaling til I/S DIGI-TV for sendetid.

Nævnet foreslog endvidere, at der i bekendtgørelsen nævnes eksempler på programkategorier med henblik på at medvirke til potentielle ansøgers forståelse af bestemmelsen om programkategorier, og endelig, at der indførtes en pligt til sammen med førstegangssendsendelser, der danner grundlag for tilskudsberegningen, at opbevare programoversigter over de udsendte programmer.

13.6. Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn

Radio- og tv-nævnet havde bl.a. følgende kommentarer til udkastet til bekendtgørelsesændringen:

For så vidt angår forslaget om programmedarbejderes medvirken i reklamer fastholdt Nævnet, at den gældende bestemmelses forbud mod programmedarbejderes medvirken i reklamer udsendt af programforetagendet burde opretholdes for nyheds- og aktualitetsprogrammer. Nævnet fandt således ikke, at forbuddet mod deltagelse i reklamer udsendt af programforetagendet burde begrænses til alene at gælde værter eller lignende, som det blev foreslået.

For så vidt angår ændringen af § 21 bemærkede Nævnet, at bestemmelsen var ændret til alene at gælde for fjernsynsreklamer, hvilket Nævnet ikke havde kommentarer til, idet det ikke forventedes, at ændringen ville få nogen betydning, da Nævnet aldrig har behandlet sager om radioreklamer, der har været omfattet af § 21.

Afslutningsvis bemærkedes det, at Nævnet i lyset af den korte høringsfrist alene forholdt sig til de foreslåede ændringer, idet Nævnet forventede, at der senere på året i forbindelse med implementeringen af direktivet om audiovisuelle medietjenester ville blive anledning til på ny at forholde sig til reklamebekendtgørelsen.

13.7. Høring over forslag til lov om ændring af radio- og fjernsynsloven (implementering af AVMS-direktivet)

Nævnet pegede indledningsvis på, at det var vanskeligt at skønne, hvilke ressourcer Nævnet ville skulle afsætte til de nye opgaver forbundet med AVMS-direktivet og pegede på, at opgaverne potentielt ville medføre en øget sagsmængde, som i øvrigt måtte antages at være voksende i takt med fremvæksten af flere nye tv-tjenester baseret på nye distributionsmetoder. Eftersom det er tanken, at den mere præcise afgrænsning af, om en on demand-tjeneste er omfattet af loven, skal foretages gennem Radio- og tv-nævnets praksis, påhviler der endvidere Nævnet et "pioner-arbejde" med at danne en sikker afgrænsning af dette nye begreb. Nævnet gav i den forbindelse udtryk for, at Nævnet var bekendt med, at Styrelsen for Bibliotek og Medier havde afgivet høringssvar, hvori der blev redegjort for det øgede ressourcebehov i Nævnets sekretariat, som den nye lov afføder, idet Nævnet er optaget af, at der ikke med udvidelsen af sekretariatets opgaver sker en forringelse af kvaliteten i sekretariatsbetjeningen.

Radio- og tv-nævnet har i øvrigt følgende bemærkninger:

- Nævnet noterede sig, at der med loven etableres et formelt grundlag for Nævnets samarbejde med andre landes tilsynsorganer.
- Nævnet pegede på vanskelighederne ved at håndhæve en afgørelse om indstilling af programvirksomhed for så vidt angår tv-lignende on demand-tjenester, der ikke skal registreres.
- Ligesom efter den eksisterende § 79 anses producenter af lyd- og billedprogrammer, musik- og film-udgivelser ikke som sponsorer men som co-producenter. Med den nye affattelse vil enhver fysisk eller juridisk person, der udøver virksomhed ved udbud eller produktion af on-demand audiovisuelle medietjenester tillige skulle opfattes - ikke som sponsorer - men som co-producenter. Derved udvides kredsen af potentielle co-producenter betydeligt, eftersom det bl.a. vil omfatte dagblade som udbyder on demand-tjenester, der vil være omfattet af de foreslåede nye regler, jf. herved bemærkningerne s. 26. Nævnet gør opmærksom på, at der derved sker en indskrænkning af sponsorbegrebet.
- Nævnet gav udtryk for det komplicerede forhold i at fastholde, at produktponsorering er tilladt, samtidig med at produktplacering udtrykkeligt forbydes, og fandt, at det er usikkert hvorledes en residualværdi skal beregnes, idet det foreslås, at afgrænsningen foretages således, at lovlig produktponsorering foreligger, hvor levering af produktet, "varen, tjenesteydelsen eller varemærket" ikke har nogen "betydelig værdi", og der ikke er sket betaling for medtagelsen eller henvisning til produktet. "Betydelig værdi" defineres som en residualværdi, som ikke er af underordnet karakter. Ved en residualværdi forstås en pengemæssig eller anden økonomisk værdi for den relevante medietjenesteudbyder udover værdien af den udgift, der er sparet ved at medtage eller henvise til varen, tjenesteydelsen eller varemærket i et program.
- Nævnet pegede på, at det er en forudsætning for Radio- og tv-nævnets løsning af opgaven som tilsynsmyndighed og klageinstans, at der fastsættes en generel pligt til også at opbevare det indhold,

der er publiceret på en tv-lignende on demand-tjeneste - i hvert fald en pligt til at bevare indhold, der er klaget over, idet Nævnet ikke via registreringer eller på anden vis har kendskab til alle tjenesteudbydere.

- Nævnet foreslog, at det tydeliggøres, at det i relation til forudsætningen om, at et redaktionelt ansvar indebærer, at tjenesteudbyderen skal udøve effektiv kontrol over både udvælgelsen af indhold og organiseringen af dette i en kronologisk programplan (ved lineære tjenester) eller et indholdskatalog tydeliggøres, at en tjenesteudbyder ikke kan unddrage sig lovens regulering ved blot at undlade at udøve effektiv kontrol, idet det bør være selve muligheden for at tilrettelægge og udøve effektiv kontrol, der er afgørende.

13.8. Høring over udkast til bekendtgørelse om genudbud af den sjette FM-kanal

Radio- og tv-nævnet bl.a. følgende kommentarer til udkastet:

Nævnet bemærkede, at der ikke i bekendtgørelsen stilles minimumskrav til ansøgers kompetencer, forretningsplan og økonomiske soliditet, ligesom ansøgers programplaner ikke indgår i Nævnets bedømmelse.

På den baggrund anførte Nævnet at måtte forstå udbuddet således, at Nævnet, hvis der kun kom én ansøger til FM 6 (der stillede den angivne garanti og opfyldt kravene til ansøgningen), ville være forpligtet til at udstede tilladelsen til den pågældende.

Nævnet foreslog derfor, at der indførtes minimumskrav for et eller flere af de kriterier, som Nævnet skulle lægge vægt på ved sin bedømmelse.

Som alternativ til minimumsregler foreslog Nævnet, at det så vidt muligt søgtes sikret, at den kommende tilladelseshavers forretningsplan og økonomi var af en sådan beskaffenhed, at Nævnet kunne have tillid til, at virksomheden vil være økonomisk bæredygtig. Nævnet foreslog derfor, at vægtningen mellem kriterierne ændredes, således at ansøgers forretningsplan i § 5, stk. 1, nr. 1, vægtes med 25 % og kriteriet om ansøgers kom-

petence i § 5, stk. 1, nr. 3, vægtes med 35 %, således at forretningsplan og økonomisk soliditet samlet set vægtes med mere end 50 %.

Nævnet var af den opfattelse, at kravet i § 5, stk. 1, nr. 4, om kompetence til at drive journalistisk medievirksomhed, forekom overflødigt, når der ikke samtidig kunne knyttes indholds krav til tilladelsen, ligesom det ikke forekom ganske hensigtsmæssigt at adskille ansøgers kompetence fra økonomien.

Herudover bemærkede Nævnet, at de evalueringskriterier, som ansøgerne skulle bedømmes i forhold til, ville, idet der ikke i bekendtgørelsen var hjemmel for Nævnet til i tilladelsen at stille specifikke krav, alene gælde på ansøgnings-/bedømmelsestidspunktet, idet tilladelseshaveren i tilladelsesperioden sanktionsfrit ville kunne foretage ændringer i såvel organisation som forretningsplan. Forudsætningerne om økonomi og kompetencer, der indgår i Nævnets bedømmelse, ville således alene være et øjebliksbillede, medmindre det i bekendtgørelsen bestemtes, at Nævnet kunne fastholde tilladelseshaveren på eksempelvis de programplaner eller den kompetence, der indgik i forretningsplanen.

Det var tillige Nævnets opfattelse, at en afskaffelse af ejerskabsbegrænsningen i henhold til forslagets § 1, stk. 4, ville kunne medvirke til at skabe optimale vilkår for kommerciel radio som en bæredygtig forretning. En eventuel afskaffelse burde dog forinden drøftes med Kammeradvokaten, idet forslaget kunne frembyde problemer i relation til Nævnets tidligere udbud.

Herudover foreslog Nævnet, at det blev overvejet tillige at angive, på hvilket grundlag Nævnet i tilfælde af, at to ansøger fik samme antal points, skulle vælge en vinder.

Afslutningsvis påpegede Nævnet, at der ville være behov for ekstern konsulentbistand ved bedømmelsen af ansøgerne, idet omfanget af bistanden selvsagt ville afhænge af antallet af indkomne ansøgninger og ansøgningernes kompleksitet.

14. Internationalt samarbejde

14.1. EPRA (European Platform of Regulatory Authorities)

14.1.1. Riga i maj 2008

EPRA-mødet i foråret 2008 blev afholdt i Riga, Letland, den 16. til 18. maj 2008. Blandt emnerne på dagsordenen var:

- Myndighedernes rolle i relation til mindreåriges mediekompetence
- Er quiz-tv teleshopping?
- Forbudte reklameformer: Fastsættelse af grænser efter AVMS-direktivet
- Implementering af AVMS-direktivet og de praktiske konsekvenser af de "omvendte" tekniske jurisdiktionskriterier
- Must carry-regler

Fra Radio- og tv-nævnets sekretariat deltog Erik Nordahl Svendsen og Jette Fievé, Styrelsen for Bibliotek og Medier.

14.1.2. Dublin i oktober 2008

EPRA-mødet i efteråret 2008 blev afholdt i Dublin, Irland, den 29. til 31. oktober 2008. Blandt emnerne på dagsordenen var:

- AVMS-direktivet og en fremtidig fælles fortolkning af audiovisuelle medietjenester
- De regulerende myndigheders rolle ved tilsyn med public service-aktiviteter
- Politisk pluralisme
- Erfaringer med regulering af digitalt tv
- Implementering af selv- og co-regulerende ordninger

Herudover blev databasen over tv-selskaber og tv-kanaler i medlemslandene og ansøgerlandene, MAVISE, præsenteret. MAVISE er etableret og drives i regi af Det Europæiske Audiovisuelle Observatorium.

Fra Radio- og tv-nævnets sekretariat deltog Kaspar D. Lindhardt, Erik Nordahl Svendsen og Jette Fievé, Styrelsen for Bibliotek og Medier.

14.1.3. Tallinn i maj 2009

EPRA-mødet i foråret 2009 blev afholdt i Tallinn, Estland, den 6. til 8. maj 2009. Blandt emnerne på dagsordenen var:

- Kommerciel kommunikation: Tilbageværende problemer og nye problemstillinger
- Status på digital radio
- Adgang for handicappede til audiovisuelle medietjenester
- Beskyttelse af mindreårige: Nye problemstillinger
- Regulerende myndigheder: Gennemsigtighed og klarhed

Fra Radio- og tv-nævnets sekretariat deltog Erik Nordahl Svendsen og Jette Fievé, Styrelsen for Bibliotek og Medier.

14.1.4. Dresden i oktober 2009

EPRA-mødet i efteråret 2009 blev afholdt i Dresden, Tyskland, den 14. til 16. oktober 2009. Blandt emnerne på dagsordenen var:

- Ikke-lineære tjenester: Markedets udvikling og udfordringer for reguleringen
- Politiske reklamer
- Egenreklamer og krydspromovering: Endelig afklaring af koncepter
- Mediepluralisme og tilsyn
- AVMS implementering: "Mission Accomplished or Mission Impossible?"

Fra Radio- og tv-nævnets sekretariat deltog Kaspar D. Lindhardt, Lill-Jana Larsen og Jette Fievé, Styrelsen for Bibliotek og Medier.

14.2. Nordiske møder

14.2.1. Nordisk møde 2008

Årets nordiske møde blev udskudt og blev derfor først afholdt i januar 2008 i Helsinki. Desværre måtte de danske deltagere fra Mediesekretariatet melde afbud til dette møde.

14.2.2. Nordisk møde 2009

I 2009 afholdtes nordisk møde den 18. og 19. marts i Reykjavik, hvor der på dagsordenen var følgende punkter til drøftelse:

- Orientering fra de enkelte lande
- Implementering af AVMS-direktivet
- Produktplacering og kriterier for produktplacering
- Direktivets bestemmelser om børnebeskyttelse

Fra Radio- og tv-nævnets sekretariat deltog Kaspar D. Lindhardt, Lill-Jana Larsen og Jette Fievé.

14.3. Det Europæiske Audiovisuelle Observatorium

Det Europæiske Audiovisuelle Observatorium er oprettet i 1992 i nær tilknytning til Europarådet. EPRA har siden 2005 haft sit sekretariat hos Observatoriet.

Observatoriets formål er ved indsamling og bearbejdelse af informationer og statistisk materiale, at forbedre informationsudvekslingen inden for den europæiske audiovisuelle branche og herved bidrage til bedre indsigt i markedet for audiovisuelle produktioner. Det sker bl.a. ved udgivelse af statistik om medier, drift af databaser og gennem den juridiske informationstjeneste IRIS.

Kulturministeriets departement delegerede pr. 15. august 2007 medlemsskabet af Observatoriets Executive Council til Mediesekretariatet. Danmarks bidrag til Observatoriets finansiering er optaget som en lovbunden udgift (0,3 mio. kr.) på den årlige finanslov.

Erik Nordahl Svendsen deltog i 2008 og 2009 i Executive Councils møder. Kontakten til Observatoriet vurderes fortsat at være af betydning for sekretariatets funktion som videnscenter.